

Универзитет у Београду
Факултет организационих наука

СТАТУТ

ФАКУЛТЕТА ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

(пречишћени текст)

Децембар 2015. године.

На основу члана 52. став 1. тачка 1. Статута, Савет Факултета организационих наука је на седници од 18.11.2015. године, усвојио пречишћени текст Статута Факултета.

Пречишћени текст Статута садржи:

- Основни текст – 06-03 бр. 15 од 12.10.2006. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/29 од 26.12.2006. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/64 од 21.09.2007. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/79 од 19.11.2007. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/37 од 09.07.2008. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/76 од 08.12.2009. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/76-1 од 11.12.2009. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/76-2 од 28.12.2009. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/19 од 12.04.2012. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/81 од 10.12.2012. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/73 од 27.12.2013. године;
- Измене и допуне – 06-03 бр. 2/50 од 15.07.2015. године.

СТАТУТ ФАКУЛТЕТА ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим Статутом ближе се уређују организација, делатност и пословање Универзитета у Београду – Факултета организационих наука (у даљем тексту: Факултет), начин рада, управљање и руковођење, састав, надлежност и начин одлучивања органа Факултета, као и друга питања од значаја за рад Факултета, у складу са Законом о високом образовању, („Службени Гласник РС” број 76/05, 100/07, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15), у даљем тексту: Закон, као и Статутом Универзитета у Београду, („Гласник Универзитета у Београду” број 186/2015 – пречишћени текст), у даљем тексту: Статут Универзитета.

Назив, седиште и статус Факултета

Члан 2.

Назив Факултета је:

Универзитет у Београду – Факултет организационих наука.

Скраћени називи: Факултет организационих наука; ФОН.

Назив Факултета на енглеском језику је:

University of Belgrade – Faculty of Organizational Sciences .

Скраћени називи: Faculty of Organizational Sciences; FOS.

Седиште Факултета је у Београду – Вождовац, улица Јове Илића бр. 154.

Статус Факултета

Члан 3.

Факултет је високошколска установа са својством правног лица у саставу Универзитета у Београду (групација техничко-технолошких наука), са правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом (Одлука о реорганизацији Универзитета у Београду – „Гласник Универзитета у Београду”, број 131/06).

Оснивач Факултета је Република Србија.

У обављању своје делатности средствима која обезбеђује оснивач, Факултет у правном промету иступа на основу овлашћења из Статута у своје име, а за рачун Универзитета.

Кад располаже сопственим средствима, Факултет у правном промету са трећим лицима иступа у своје име и за свој рачун, а за своје обавезе одговора својом имовином којом располаже – потпуна одговорност – (П.О).

Факултет је уписан у судски регистар код Трговинског суда у Београду под бројем регистарског улошка 5-262-00. Матични број Факултета је 700 40 44.

Делатност Факултета

Члан 4.

Факултет обавља делатност високог образовања кроз академске и струковне студије у свом седишту и у складу са својом матичношћу, која произлази из акредитованих студијских програма (у области организационих наука, информационих система и технологија, менаџмента, операционог менаџмента и управљања квалитетом).

У оквиру делатности високог образовања Факултет обавља научноистраживачку, експертско-консултантску и издавачку делатност, а може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада.

Факултет реализује програме образовања током читавог живота, као и друге програме стручног усавршавања ван оквира студијских програма, у складу са Законом и Статутом.

Делатности Факултета су :

Образовање:

- Високо образовање – шифра 85.42:
  - Основне академске студије;
  - Мастер академске студије;
  - Специјалистичке академске студије;
  - Докторске академске студије;
  - Основне струковне студије;
  - Специјалистичке струковне студије;
- Остало образовање – шифра 85.59;
- Помоћне образовне делатности – шифра 85.60;

Научно истраживачки рад:

- Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама – шифра 72.19;

- Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама – шифра 72.20;

Издавачка делатност:

- Издавање књига – шифра 58.11;
- Издавање часописа и периодичних издања – шифра 58.14;
- Остала издавачка делатност – шифра 58.19;
- Умножавање снимљених записа – шифра 18.20;
- Остало штампање – шифра 18.12;
- Делатности библиотека и архива – шифра 91.01;
- Издавање рачунарских игара – шифра 58.21;
- Издавање осталог софтвера – шифра 58.29;
- Рачунарско програмирање – шифра 62.01;
- Консултантске делатности у информационам технологијама – шифра 62.02;
- Остале услуге информационе технологије – шифра 62.09;
- Управљање рачунарском опремом – шифра 62.03;
- Обрада података, хостинг и сл. – шифра 63.11;

- Снимање и издавање звучних записа и музике – шифра 59.20;
- Веб портали - шифра 63.12;
- Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења – шифра 73.20;
- Инжењерске делатности и техничко саветовање – шифра 71.12;
- Делатност комуникација и односа са јавношћу – шифра 70.21;
- Консултантске активности у вези с пословањем – шифра 70.22;
- Остале стручне, научне и техничке делатности – шифра 74.90;
- Техничко испитивање и анализе услуге контроле квалитета и квантитета робе, и то: услуге контроле квалитета и квантитета одређених врста мерила (паралелна гранична мерила, мерила са нонијусом, микрометарска мерила, компаратери, гранична мерила рачве, чепове и сл, угаонике, угломере и либеле) са издавањем одговарајућих докумената (сертификата, атеста, потврда и др);
Процена вредности капитала – шифра 71.20;
- Изнајмљивање и лизинг канцеларијских машина и опреме – шифра 77.33;
- Изнајмљивање и лизинг осталих машина и опреме – шифра 77.39;
- Правни послови – шифра 69.10;
- Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање – шифра 69.20;
- Превођење и услуге тумача - шифра 74.30;
- Комбиноване канцеларијско-административне услуге - шифра 82.11;
- Фотокопирање, и друга канцеларијска подршка - шифра 82.19;
- Остале услужне активности и подршке пословању – шифра 82.99;
- Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама – шифра 47.61;
- Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом – шифра 47.62;
- Трговина на мало рачунарима и софтвером – шифра 47.41;
- Трговина на мало половном робом у продавницама – шифра 47.79;
- Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама – шифра 47.78;
- Делатности ресторана и покретних угоститељских објеката – шифра 56.10;
- Остале услуге припреме и послуживања хране – шифра 56.29.

Повезивање високог образовања, науке и праксе

Члан 5.

Факултет може оснивати правна лица чијим делатностима се повезује високо образовање, наука и пракса, као што су центри за трансфер технологије, иновациони центри, пословно-технолошки паркови и друге организационе јединице, у складу са Законом.

Факултет може бити оснивач или суоснивач других правних лица која обављају делатност од интереса за Факултет.

Факултет може оснивати фондације ради подстицања развоја студената који показују натпросечне резултате, њиховог запошљавања и стипендирања, помагања одређених социјалних, културних и других активности студената, подстицања и помагања стваралаштва у науци и високом образовању, као и ради других циљева од општег интереса.

Одлуку о оснивању правних лица и других организационих јединица и фондација из ст. 1–3 овог члана, доноси Савет Факултета, на предлог Наставно-научног већа Факултета (у даљем тексту: Веће).

Заступање Факултета

Члан 6.

Факултет заступа и представља декан Факултета, без ограничења.

У одсуству декана, Факултет заступа и представља продекан кога декан писмено овласти.

Декан може у оквиру својих овлашћења овластити продекана, секретара или друго лице на Факултету, за заступање, закључивање уговора или предузимање других правних радњи од значаја за делатност Факултета.

Садржај и обим пуномоћја утврђује декан.

Заступник је дужан да се придржава утврђених овлашћења.

У случају поступања супротно одредби из става 5. овог члана, заступник сноси одговорност.

Обележја Факултета

Члан 7.

Факултет има знак (лого).

Облик и изглед знака Факултета утврђује Савет Факултета.

Печати

Члан 8.

Факултет има свој рачун, печат, штамбиљ и заглавље (меморандум).

Факултет има две врсте печата и то:

– печат за оверу јавних исправа које издаје Факултет, на српском језику и са ћириличним писмом, округлог облика, пречника 32 мм, следеће садржине: назив и грб Републике Србије, Универзитет у Београду – Факултет организационих наука Београд, обележен римским бројем;

– печат за свакодневни правни промет, на српском језику и са ћириличним писмом округлог облика, пречника 32 мм и 20 мм следеће садржине: Универзитет у Београду – Факултет организационих наука Београд, обележен одговарајћим арапским бројем.

Употреба и чување печата

Члан 9.

Број печата, начин коришћења и лица одговорна за чување печата, одређује својим решењем декан Факултета.

Лица из претходног става дужна су да чувају печат на начин који онемогућава његово неовлашћено коришћење.

Печати се чувају и њима се рукује у службеним просторијама Факултета, а изузетно уз одобрење могу се користити и ван службених просторија, када треба извршити службене радње ван тих просторија.

Штамбиљ

Члан 10.

Факултет има штамбиљ, правоугаоног облика, са натписом Универзитет у Београду, Факултет организационих наука, број, датум и година, Београд, Јове Илића 154.

Употреба назива, грба и заставе Универзитета

Члан 11.

У оквиру својих основних делатности Факултет има право и обавезу да се служи називом, грбом и заставом Универзитета, као и да их у целисти или делимично уноси у своја обележја.

Дан Факултета

Члан 12.

Дан Факултета је 4. новембар, будући да је 4. новембра 1971. године на Факултету почела настава за прву генерацију редовних студената.

На Дан Факултета, који се обележава сваке године, студентима, наставницима, сарадницима и осталим запосленима на Факултету додељују се награде и признања за резултате постигнуте у студирању и раду, а пензионисаним радницима за њихов допринос раду и развоју Факултета.

Чланови академске заједнице и академске слободе

Члан 13.

Чланови универзитетске академске заједнице су сви наставници, научници, сарадници, студенти и други учесници у процесу високог образовања, научног истраживања и стручног рада.

Узајамност и партнерство свих припадника академске заједнице основни је принцип по којем делује Универзитет, односно Факултет.

Академска слобода на Универзитету, односно Факултету је:

1. слобода сваког члана академске заједнице у научноистраживачком раду, укључујући слободу објављивања и јавног представљања научних резултата;
2. слобода избора студијских програма;
3. слобода избора метода интерпретације наставних садржаја.

Чланови универзитетске академске заједнице дужни су да наведу када јавно наступају у име Универзитета, односно Факултета.

Чланови универзитетске академске заједнице дужни су да унутар Универзитета, односно Факултета делују политички неутрално, без истицања личних политичких ставова.

На Факултету није дозвољено организовање или деловање политичких странака, нити одржавање скупова или на други начин деловање које има у основи политичке или страначке циљеве.

На Факултету није дозвољено верско организовање или деловање, осим у контексту обележавања верских празника, у складу са Законом.

Декан Факултета се стара о поштовању обавеза из ст. 4–7 овог члана и предузима потребне мере да се спречи њихово кршење.

Аутономија Факултета

Члан 14.

Аутономија Факултета, у складу са Законом, обухвата право на:

1. утврђивање студијских програма;
  2. утврђивање правила студирања и услова уписа студената;
  3. уређење унутрашње организације;
  4. доношење статута и избор органа управљања и пословођења и Студентског парламента;
  5. избор наставника и сарадника;
  6. издавање јавних исправа;
  7. располагање финансијским средствима, у складу са Законом;
  8. коришћење имовине, у складу са Законом;
  9. одлучивање о прихватању пројеката и о међународној сарадњи;
  10. друга права која произилазе из добрих академских обичаја.
- Права из става 1. овог члана остварују се уз поштовање принципа отворености према јавности и грађанима.

Простор Факултета је неповредив и у њега не могу улазити припадници органа унутрашњих послова без дозволе декана, осим у случају угрожавања опште сигурности, живота, телесног интегритета, здравља или имовине.

II ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА

Члан 15.

Делатност Факултета организује се и обавља у оквиру организационих јединица, а то су:

1. Организациона јединица наставно-научне делатности;
2. Организациона јединица научноистраживачке и иновативне делатности;
3. Организациона јединица заједничких послова.

1. ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА НАСТАВНО-НАУЧНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Делокруг

Члан 16.

У делокруг Организационе јединице наставно-научне делатности спадају послови:

1. организовање и извођење наставе на основним, специјалистичким, мастер академским студијама и докторским студијама, као и образовање током читавог живота и усавршавање, према утврђеном Плану извођења наставе и студијском програму;
2. унапређивање наставе и метода образовања, као и увођење и примена савремених облика образовања;
3. организовање и извођење вежби студената, према утврђеном програму, обављање испита и других облика провере знања студената, обављање консултација са студентима, помоћ студентима при изради семинарских, завршних и других радова и учествовање у комисијама за одбрану тих радова;
4. припреме (израде) уџбеника и друге уџбеничке литературе, и развијање издавачке делатности;
5. научно и стручно усавршавање наставника и сарадника;
6. други наставно-научни послови у складу са Законом, овим Статутом и општим актом Факултета.

Наставно-научне јединице

Члан 17.

Организациону јединицу наставно-научне делатности чине катедре, које представљају наставно-научне јединице Факултета.

Катедре се оснивају као јединице у функцији наставног и научног рада за једну или више сродних ужих научних области, односно за један или више сродних наставних предмета.

Катедре обављају своје активности на свим врстама и нивоима студија, као и научноистраживачке послове, перманентно образовање током читавог живота и остале активности из делатности Факултета.

Члан 18.

На Факултету су организоване следеће катедре:

1. Катедра за економију, пословно планирање и међународни менаџмент;
2. Катедра за електронско пословање;
3. Катедра за индустријско и менаџмент инжењерство;
4. Катедра за информационе системе;
5. Катедра за информационе технологије;
6. Катедра за маркетинг менаџмент и односе с јавношћу;
7. Катедра за математику;
8. Катедра за менаџмент и специјализоване менаџмент дисциплине;
9. Катедра за менаџмент људских ресурса;
10. Катедра за менаџмент технологије, иновација и развоја;
11. Катедра за операциона истраживања и статистику;
12. Катедра за организацију пословних система;
13. Катедра за рачунарски интегрисану производњу и логистику;
14. Катедра за софтверско инжењерство;
15. Катедра за менаџмент квалитета и стандардизацију;
16. Катедра за управљање производњом и пружањем услуга;
17. Катедра за финансијски менаџмент и рачуноводство;
18. Катедра за управљање системима.

Распоред предмета као и ужих научних области по катедрама одређује Веће, својом одлуком.

Члан 19.

У оквиру катедре образују се одговарајуће лабораторије и центри, у којима се изводе вежбе и практичан рад са студентима, врше истраживања, експертизе и друге услуге у складу са Законом и општим актима Факултета.

Руководиоца лабораторије и центра, који руководи и координира радом у лабораторији, односно центру, именује декан на предлог катедре, на период од две године из реда наставника. Изузетно руководиоца лабораторије, односно центра може бити именован из реда асистената, уколико у оквиру катедре има већи број центара односно лабораторија од броја наставника.

Један наставник може бити руководиоца само једне лабораторије или центра.

Одлуку о образовању лабораторије, односно центра у саставу одговарајуће катедре доноси Веће, на предлог те катедре.

У саставу Катедре за економију, пословно планирање и међународни менаџмент налази се:

- Центар за економска и пословна истраживања.

У саставу Катедре за електронско пословање налазе се:

- Лабораторија за електронско пословање;
- Лабораторија за симулацију.

У саставу Катедре за индустријско и менаџмент инжењерство налазе се:

- Центар за инжењеринг процеса;
- Лабораторија за проучавање рада;
- Лин центар.

У саставу Катедре за информационе системе налазе се:

- Центар за развој информационих система;
- Лабораторија за информационе системе – др Бранислав Лазаревић.

У саставу Катедре за информационе технологије налазе се:

– Иновациони центар за развој и примену информационо комуникационих технологија;

- Лабораторија за мултимедијалне комуникације.

У саставу Катедре за маркетинг менаџмент и односе с јавношћу налазе се:

- Центар за маркетинг;
- Центар за односе с јавношћу;
- Центар за истраживање тржишта.

У саставу Катедре за математику налази се:

- Лабораторија за математику.

У саставу Катедре за менаџмент и специјализоване менаџмент дисциплине налазе се:

- Центар за управљање инвестицијама;
- Центар за управљање пројектима.

У саставу Катедре за менаџмент људских ресурса налази се:

- Центар за менаџмент људских ресурса.

У саставу Катедре за менаџмент технологије, иновација и развоја налази се:

- Центар за технолошки менаџмент;
- Центар за еколошки менаџмент и одрживи развој.

У саставу Катедре за операциона истраживања и статистику налазе се:

- Лабораторија за операциона истраживања – др Јован Петрић;
- Лабораторија за статистику;
- Центар за анализе ефикасности.

У саставу Катедре за организацију пословних система налазе се:

- Центар за организацију пословних система;
- Центар за јавну управу;
- Центар за пословно одлучивање;
- Центар за *cyber* форензику.

У саставу Катедре за рачунарски интегрисану производњу и логистику налази се:

- Лабораторија за рачунарски интегрисану производњу.

У саставу Катедре за софтверско инжењерство налазе се:

- Лабораторија за софтверско инжењерство;

- Лабораторија за вештачку интелигенцију;
- Центар за развој софтвера отвореног кода.

У саставу Катедре за менаџмент квалитета и стандардизацију налазе се:

- Лабораторија за контролу квалитета;
- Центар за менаџмент квалитета и стандардизацију;
- Метролошка лабораторија.

У саставу Катедре за управљање производњом и пружањем услуга налазе се:

- Центар за управљање производњом и пружењем услуга;
- Центар за мала и средња предузећа и предузетништво.

У саставу Катедре за финансијски менаџмент и рачуноводство налази се:

- Центар за развој финансијског тржишта.

У саставу Катедре за управљање системима налази се:

- Лабораторија за системе.

Члан 20.

За потребе мултидисциплинарних истраживања, експертиза, услуга и других послова од значаја за Факултет у целини или више катедри, образују се одговарајуће лабораторије и центри на нивоу Факултета, у којима се изводе вежбе и практичан рад са студентима, врше истраживања, експертизе и друге услуге и послови у складу са Законом и општим актима Факултета.

Руководиоца факултетске лабораторије и центра, који руководи и координира радом у лабораторији, односно центру, именује декан на предлог Већа, на период од две године из реда наставника.

Један наставник може бити руководилац само једне лабораторије или центра у оквиру катедре или Факултета.

Одлуку о образовању лабораторије, односно центра у саставу Факултета доноси Веће, на предлог декана.

Одлуку о програму рада лабораторије и центра на нивоу Факултета за школску годину доноси Веће, на предлог руководиоца лабораторије односно центра.

На нивоу Факултета налазе се следеће лабораторије и центри:

- Центар за професионалну сертификацију менаџера;
- Центар за пословне студије случаја (ЦПСС);
- Центар за операциони менаџмен;
- Центар за студије на енглеском језику.

Члан 21.

Чланови катедре су: наставници, сарадници и истраживачи у научном звању и у радном односу са пуним и непуним радним временом на Факултету, а који обављају наставно-научни рад из истих или сродних ужих научних области које припадају катедри.

Катедра у свом саставу мора имати најмање два наставника.

Сваки наставник, сарадник и истраживач може бити члан само једне факултетске катедре.

У раду и на седницама катедре, без права гласа могу учествовати наставници, сарадници и истраживачи, који нису запослени на Факултету, ако им је поверен део наставе из предмета на катедри, или ако учествују у истраживачком пројекту.

Право одлучивања на седници катедре имају чланови из става 1. овог члана.

Члан 22.

Катедру представља шеф катедре који руководи њеним радом.

Катедра предлаже шефа катедре из реда професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

Шеф катедре не може бити лице које је изабрано на функцију декана, односно продекана. Изузетно декан и продекан могу вршити функцију (ВД) шефа катедре уколико у саставу катедре нема наставника у звању професора.

Катедра утврђује предлог за шефа катедре, тајним гласањем, већином гласова свих чланова катедре.

Шефа катедре именује декан на период од две године.

У случају неименовања предложеног шефа катедре, декан обавештава катедру о својој одлуци и налаже јој да поново предложи шефа катедре. Уколико катедра поново за шефа катедре предложи истог наставника, декан је у обавези да предложеног кандидата именује за шефа катедре.

Шефу катедре престаје функција пре истека мандата, на лични захтев или због разрешења.

Шеф катедре може бити разрешен дужности пре истека мандата у случају да не извршава обавезе шефа или да се за иницијативу о разрешењу шефа изјасни једна трећина чланова катедре који имају право гласања о избору.

Одлука о разрешењу доноси се на исти начин и по истом поступку по коме се бира шеф катедре.

Катедра има секретара катедре кога именује шеф катедре, на период од једне године.

Катедра може имати заменика шефа катедре који се бира и разрешава под истим условима и на исти начин по поступку утврђеним за избор шефа катедре. Изузетно, заменик шефа катедре може бити и из реда доцената.

Заменик шефа катедре обавља послове из делокруга шефа катедре и замењује га у случају његове привремене одсутности.

Члан 23.

Катедра:

1. предлаже програме предмета који су јој поверени;
2. стара се о редованом одвијању наставе, предавања, вежби и других наставних активности као и о њеној покривености уџбеницима и потребном литературом;
3. предлаже декану покретање поступка за избор у звање и заснивање радног односа наставника и сарадника;
4. предлаже састав комисије за припрему извештаја за избор у звање и заснивање радног односа наставника и сарадника;
5. даје мишљење у поступку давања сагласности за ангажовање наставника и сарадника у другој високошколској установи;
6. предлаже ангажовање гостујућих професора, професора емеритуса и наставника других факултета;
7. даје мишљење о студијским програмима Факултета;
8. подноси надлежном Већу студијског програма Извештај о реализацији наставе и испита, по завршетку сваког семестра;

9. организује рад лабораторија и центара у свом саставу ради обављања делатности основних, развојних и примењених истраживања, за потребе наставе и сарадње са привредом;
10. одобрава теме и именује чланове комисија за завршне радове основних академских студија;
11. предлаже образовно, научно и стручно усавршавање наставника и асистената катедре;
12. предлаже програм образовања током читавог живота;
13. даје мишљење о програмима научних истраживања на Факултету;
14. даје мишљење о научним радовима и научним пројектима у којима учествују наставници и сарадници катедре;
15. именује рецензенте уџбеника и других публикација, разматра и прихвата рецензије истих;
16. подноси предлоге и извештаје из делокруга свог рада на захтев Већа и декана;
17. предлаже продужење радног односа редовном професору који је навршио 65 година живота;
18. обавља и друге послове који проистичу из делокруга катедре, у складу са овим Статутом и општим актима Факултета.

Члан 24.

Катедра обавља послове из свог делокруга на седницама, које сазива и њима руководи шеф катедре.

Шеф катедре је дужан да сазове седницу на захтев најмање једне трећине чланова катедре, Већа студијског програма или декана.

Катедра одлучује већином гласова укупног броја чланова који имају право да одлучују.

Катедра доноси одлуке јавним гласањем, а може се на седници донети одлука да се о одређеном питању одлучује тајним гласањем.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ И ИНОВАТИВНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Делокруг

Члан 25.

У делокруг Организационе јединице научноистраживачке и иновативне делатности спадају послови:

1. остваривање основних, примењених и развојних истраживања, као и других научних и стручних активности везаних за научни развој Факултета, за потребе предузећа, установа и других правних лица у привредним делатностима и делатностима јавних служби и државних органа;

2. реализација научноистраживачких пројеката у оквиру међународне научне, културне и просветне сарадње, као и рад на научноистраживачким пројектима и задацима на основу уговора и споразума о дугорочној научној и научноистраживачкој сарадњи са предузећима, установама, државним органима и другим правним лицима у земљи;

3. организовање семинара, курсева, симпозијума и других научних и стручних скупова и других облика и садржаја научног и стручног рада, ради оспособљавања кадрова у предузећима, установама, државним органима и другим правним лицима путем перманентног образовања и иновације знања;

4. други послови у научноистраживачком раду, у складу са Законом, овим Статутом и општим актом.

Члан 26.

У саставу Организационе јединице научноистраживачке и иновативне делатности могу се организовати научноистраживачки и иновациони центри и други организациони облици.

Одлуку о организовању иновационих центара и других организационих облика из става 1. овог члана доноси Савет Факултета на предлог Већа.

Рад и организација иновационих центара и других организационих облика ближе се уређују Правилником о раду који доноси Савет Факултета.

3. ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ЗАЈЕДНИЧКИХ ПОСЛОВА

Члан 27.

У оквиру Организационе јединице заједничких послова обављају се следећи стручни, административни и технички послови:

- правни, кадровски и општи;
- финансијски и рачуноводствени;
- везани за студентска и наставна питања;
- информационо-комуникационе подршке;
- за међународну сарадњу;
- за односе с јавношћу;
- библиотечки и издавачки;
- текућег одржавања;
- други послови.

Послови из става 1. овог члана организују се у оквиру сектора, служби, одељења и реферата.

Члан 28.

Радам Организационе јединице заједничких послова руководи секретар Факултета.

Одлуку о избору секретара доноси декан на основу конкурса.

За свој рад секретар одговара декану Факултета, у складу са Законом, овим Статутом и општим актима.

Члан 29.

Организација и рад Организационе јединице заједничких послова уређује се општим актом о систематизацији који доноси декан Факултета.

III ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА

Члан 30.

Органи Факултета су: орган пословођења, орган управљања, стручни органи и Студентски парламент.

1. ОРГАН ПОСЛОВОЂЕЊА

Декан

Члан 31.

Декан је руководилац и орган пословођења Факултета.

Декан има права и обавезе прописане Законом, другим прописима и Статутом.

Надлежности декана

Члан 32.

Декан:

1. заступа и представља Факултет;
2. руководи, организује и координира рад и пословање Факултета;
3. предлаже пословну политику и мере за реализацију и спровођење;
4. предлаже и припрема дневни ред и председава Наставно-научним и Изборним већем;
5. доноси опште акте Факултета у складу са Законом, другим прописима и Статутом;
6. предлаже Већу и Савету мере за унапређење рада Факултета;
7. именује руководиоце научноистраживачких пројеката Факултета;
8. наредбодавац је за извршење финансијског плана Факултета;
9. предлаже Већу финансијски план Факултета;
10. закључује уговоре и споразуме у име Факултета;
11. предлаже годишњи програм рада Факултета;
12. подноси извештај Већу о пословању Факултета и годишњем обрачуна;
13. подноси Већу предлог плана коришћења средстава за инвестиције;
14. стара се о законитости рада и пословања Факултета, и о испуњености обавеза Факултета предвиђених Законом и уговорима;
15. стара се о примени општих аката Факултета;
16. стара се о извршењу одлука Савета, Већа и других стручних органа Факултета;
17. одговоран је за законитост рада Факултета;
18. доноси Правилник о систематизацији послова;
19. доноси одлуку о потреби заснивања радног односа и обављања послова ненаставног особља;
20. врши избор кандидата за послове ненаставног особља;
21. закључује и отказује уговоре о раду и друге уговоре за обављање послова за потребе Факултета;
22. одлучује о појединачним правима и обавезама и одговорностима запослених у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Факултета;
23. потписује дипломе и додатак дипломи;

24. учествује у раду Савета, без права одлучивања;

25. обавља и друге послове утврђене Законом, Статутом и другим општим актима Факултета.

Декан је самосталан у обављању послова из свог делокруга, а за свој рад је одговоран Савету.

Декан најмање једном годишње подноси Савету извештај о пословању.

Члан 33.

Декан формира Стручни колегијум као своје саветодавно тело.

Стручни колегијум у ужем саставу чине: декан, продекани и секретар Факултета.

Стручни колегијум у ширем саставу чине: декан, продекани, шефови катедри, председници Већа студијског програма, секретар и стручна лица за одређене области, именована од стране декана.

Услови за избор и мандат декана

Члан 34.

Избор декана обавља се без конкурса, из реда редовних професора, који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету.

За декана не може бити изабрано лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје Факултет или примања мита у обављању послова на Факултету, односно које је правоснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је прекршило кодекс професионалне етике.

Декан се бира на период од три школске године, са могућношћу једног поновног избора.

Покретање поступка и изборне радње

Члан 35.

Одлуку о покретању поступка за избор декана доноси Савет Факултета, најкасније пет месеци пре истека мандата на који је биран.

Члан 36.

Поступак избора декана садржи следеће изборне радње:

1. евидентирање кандидата за декана;
2. утврђивање предлога кандидата на Већу;
3. гласање за избор декана на Савету.

Евидентирање кандидата

Члан 37.

Евидентирање кандидата за декана врши се на седници Већа.

Кандидате за декана предлажу катедре.

Кандидате за декана могу предлагати и чланови Већа на седници.

Листу евидентираних кандидата за декана утврђује Веће јавним гласањем, већином гласова присутних чланова, под условом да седници присуствује најмање две трећине од укупног броја чланова Већа.

Члан 38.

Предложени кандидати за декана достављају Већу писмену сагласност на кандидатуру и програм рада.

Утврђивање предлога кандидата

Члан 39.

Веће разматра предлоге и тајним гласањем утврђује предлог кандидата за декана, уколико седници присуствује најмање две трећине од укупног броја чланова.

Утврђеним кандидатом за декана сматра се онај кандидат који је добио већину гласова од укупног броја чланова Већа.

Уколико има више кандидата за декана, а ниједан кандидат у првом кругу гласања не добије потребну већину из претходног става, гласање се понавља за кандидате/кандидата који су добили најмање једну трећину гласова од укупног броја чланова Већа.

У случају да ниједан кандидат за декана не добије једну трећину или више гласова од укупног броја чланова Већа, цео поступак за избор декана се понавља на основу одлуке Савета.

Уколико само један кандидат у првом кругу добије једну трећину или више гласова од укупног броја чланова Већа, у поновљеном гласању (други круг) потребно је да добије најмање већину гласова од укупног броја чланова Већа да би био утврђени кандидат за декана.

Уколико и у другом кругу гласања кандидат добије мање од већине гласова од укупног броја чланова Већа, цео поступак за избор декана се понавља на основу одлуке Савета.

Уколико у првом кругу два кандидата добију једну трећину или више гласова, оба ће бити уписана на гласачком листићу у поновљеном гласању (други круг).

Уколико један од кандидата у другом кругу гласања добије већину или више гласова од укупног броја чланова Већа, он се сматра утврђеним кандидатом за декана.

Уколико у другом кругу гласања ниједан кандидат не добије већину гласова од укупног броја чланова Већа, биће организован трећи круг гласања, а на гласачком листићу ће бити уписан кандидат који је имао највише гласова у другом кругу гласања, с тим што тај број не може бити мањи од једне трећине од укупног броја чланова Већа.

Уколико оба кандидата добију исти број гласова у другом кругу, а тај број није мањи од једне трећине гласова од укупног броја чланова Већа, гласање се понавља за оба кандидата у трећем кругу.

Поступак трећег круга гласања спроводи се на наредној седници Већа.

Уколико кандидат за декана ни у трећем кругу не добије већину гласова од укупног броја чланова Већа, цео поступак за избор декана се понавља на основу одлуке Савета.

Члан 40.

Гласање за кандидата за декана врши се на гласачким листићима.

На гласачком листићу се уписују сви утврђени предлози кандидата за декана.

Гласање се врши заокруживањем само једног кандидата.

Члан 41.

Веће именује комисију за спровођење и утврђивање резултата гласања.

Комисија је дужна да сачини извештај о спроведеном гласању и јавно саопшти резултате гласања.

Избор декана

Члан 42.

Утврђени предлог за декана доставља се Савету.

На седници Савета на којој се бира декан, Савет образује комисију за спровођење и утврђивање резултата гласања која је у обавези да сачини извештај о спроведеном гласању и јавно саопшти резултате гласања.

Савет доноси одлуку о избору декана тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова Савета.

Уколико предложени кандидат за декана не добије потребан број гласова из става 3. овог члана, Савет доноси одлуку да се цео поступак предлагања и избора понови.

У случају да Савет не изабере декана, на истој седници Савет именује за вршиоца дужности декана лице које је до тада вршило дужност декана или продекана, на предлог председника Савета.

Новоизабрани декан ступа на дужност 1. октобра године у којој је изабран.

Престанак мандата декана пре истека времена на које је изабран

Члан 43.

Декану престаје мандат пре истека времена на које је изабран:

1. на лични захтев;
2. ако престане да испуњава услове предвиђене за избор;
3. због избора или именовања на функцију односно дужност неспојиву са обављањем функције декана;
4. ако се стекне нека од околности из члана 54. став 3. Закона о високом образовању;
5. разрешењем.

У случају из става 1. тачке 1–4, Савет констатује престанак мандата, без расправе и гласања, и на истој седници на предлог председника Савета именује вршиоца дужности декана из реда продекана.

Вршилац дужности има сва права, обавезе и одговорности декана.

У случају престанка мандата декана, Савет покреће поступак за избор новог декана, на истој седници на којој је донета одлука о престанку мандата.

Разрешење декана

Члан 44.

Декан може бити разрешен дужности пре истека мандата ако:

1. не испуњава дужност декана;
2. крши одредбе Закона, других прописа и општих аката Факултета;
3. злоупотребљава положај декана;
4. предузима активности које штете интересима и угледу Факултета.

Поспупак за разрешење декана може покренути Веће или Савет, већином гласова укупног броја својих чланова.

Када се на дневном реду Већа налази предлог за разрешење декана, седницом председава најстарији наставник у звању редовног професора.

Одлуку о разрешењу декана доноси Савет на предлог Већа, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја својих чланова.

У случају разрешења декана, Савет на истој седници именује вршиоца дужности декана из реда продекана, а на предлог председника Савета, и покреће поступак за избор новог декана.

Вршилац дужности декана има сва права, обавезе и одговорности декана.

Продекани
Члан 45.

Декану у раду помажу продекани.

Факултет има продекане из реда наставника који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету, као и једног студента продекана.

Продекане бира Савет, на предлог декана, тајним гласањем већином гласова од укупног броја чланова.

Студента продекана бира Савет на предлог Студентског парламента Факултета, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова.

Продекане разрешава дужности Савет, на предлог декана, на исти начин и по истом поступку по коме их бира.

Студента продекана разрешава Савет на предлог декана или Студентског парламента на исти начин и по истом поступку по коме га бира.

Мандат продекана траје колико и мандат декана на чији предлог је изабран.

У случају престанка мандата декана пре истека времена на које је изабран, продекани остају на дужности до избора нових продекана по предлогу новоизабраног декана.

Мандат студента продекана траје једну годину.

Надлежност продекана
Члан 46.

Продекани:

1. организују и воде послове у одређеним областима за које их декан овласти;
2. замењују декана у његовој одсутности;
3. обављају и друге послове за које их овласти декан.

Студент продекан:

1. координира рад студентских организација на Факултету;
2. информише студенте о свим факултетским одлукама и питањима од значаја за студенте;
3. у сарадњи са студентима прикупља информације везане за студенте и студије, те о томе информише одговорна лица и органе Факултета;
4. заступа интересе студената на Факултету.

Продекани учествују у раду Савета без права гласа.

За свој рад продекани одговарају декану и Савету Факултета.

2. ОРГАН УПРАВЉАЊА

Савет Факултета

Састав и мандат
Члан 47.

Савет је орган управљања Факултета.

Савет има 23 члана, од којих су 15 чланова представници Факултета, четири члана представници оснивача, које именује Влада Републике Србије и четири члана представници студената, које бира Студентски парламент Факултета.

Од 15 чланова представника Факултета, девет чланова је из реда наставника, четири члана су из реда асистената, а два члана су из реда ненаставног особља.

Члан 48.

Мандат чланова Савета траје три године, а мандат чланова Савета из реда студената, изузетно, траје једну годину.

Мандат чланова Савета тече од дана конституисања Савета. Савет се по правилу конституише 1. септембра текуће школске године.

Мандат члана Савета који је накнадно изабран или именован, траје до истека мандата Савета.

За члана Савета једно лице може бити бирано више пута, али узастопно само два пута.

За члана Савета не може бити биран радник са посебним овлашћењима и одговорностима.

Кандидат за члана Савета не може бити лице које је радно ангажовано на конкурентској високошколској установи у складу са чланом 153. Статута Факултета и чланом 139. Статута Универзитета.

Избор чланова Савета из реда представника Факултета

Члан 49.

Савет доноси одлуку о расписивању избора за чланове Савета најкасније шест месеци пре истека свог мандата.

Чланове Савета Факултета из реда наставника и сарадника бира Веће тајним гласањем.

Веће утврђује листу кандидата на предлог катедри, као и предлога чланова Већа на седници.

Кандидатом за члана Савета сматра се предложени кандидат који је добио већину гласова од присутних чланова Већа, под условом да седници присуствује најмање две трећине од укупног броја чланова Већа.

Веће именује комисију за спровођење и утврђивање резултата гласања.

Чланове Савета из реда ненаставног особља бирају на свом састанку запослени ван наставе, тајним гласањем.

Ненаставно особље на свом састанку, који сазива секретар Факултета, утврђује листу кандидата за чланове Савета.

Кандидатом за члана Савета сматра се предложени кандидат који је добио већину од присутног броја ненаставног особља, под условом да састанку присуствује најмање две трећине од укупног броја ненаставног особља.

Ненаставно особље на свом састанку именују комисију за спровођење и утврђивање резултата гласања.

Гласање приликом предлагања кандидата је јавно.

Члан 50.

Гласање за избор члана Савета врши се тајним гласањем на гласачким листићима, који садрже:

- ознаку да се избор односи на представнике Факултета у Савету;
- редни број, презиме и име кандидата, као и послове које обавља;
- број представника који се бира у Савет, према структури утврђеној овим Статутом (члан 47);

– напомену да се гласање врши заокруживањем редног броја испред презимена и имена кандидата.

Сваки гласачки листић се оверава печатом Факултета.

Члан 51.

За члана Савета из реда наставника и сарадника изабран је онај кандидат који добије већину гласова укупног броја чланова Већа, уколико је предложено онолико чланова колико се бира.

За члана Савета из реда ненаставног особља изабран је онај кандидат који добије већину гласова од укупног броја запослених ван наставе, уколико је предложено онолико чланова колико се бира.

Уколико је предложено више кандидата од потребног броја чланова Савета, изабрани су они кандидати који добију највећи број гласова, с тим да тај број гласова не може бити мањи од једне трећине укупног броја чланова Већа, односно ненаставног особља.

У случају да два кандидата имају исти број гласова, а само један кандидат може бити изабран, гласање се понавља за те кандидате.

У случају да се на овај начин не изабере одговарајући број чланова Савета, гласање се понавља за онај број места који је у првом кругу остао непопуњен, и у другом кругу изабрани су кандидати са највећим бројем гласова.

Поступак се може поновити и на истој седници.

По завршеном гласању, комисије из члана 49 ст. 5. и 9. овог статута утврђују резултате гласања и објављују записник на огласној табли Факултета.

Конституисање

Члан 52.

Прву конститутивну седницу Савета сазива председник Савета у ранијем сазиву, и њом руководи до избора председника и заменика председника.

На првој седници врши се верификација мандата изабраних и именованих чланова Савета, и бира председник и заменик председника Савета.

Председника и заменика председника Савет бира тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова.

Председник Савета бира се из реда чланова представника Факултета у звању професора.

На седници на којој се конституише, Савет доноси одлуку о именовању секретара Савета из реда запослених Организационе јединице заједничких послова.

Надлежност

Члан 53.

Савет:

1. доноси Статут, на предлог Већа;
2. бира и разрешава декана и продекана;
3. бира и разрешава председника и заменика председника Савета;
4. доноси финансијски план Факултета, на предлог Већа;
5. усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог Већа;
6. усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог Већа;

7. доноси одлуке о образовању унутрашњих организационих јединица, на предлог Већа;

8. даје сагласност на одлуке о управљању имовином Факултета;

9. даје сагласност на расподелу финансијских средстава;

10. доноси одлуку о висини школарине, на предлог Већа;

11. подноси оснивачу – Влади Републике Србије извештај о пословању најмање једанпут годишње;

12. врши избор екстерног ревизора финансијског пословања Факултета;

13. доноси општи акт о дисциплинској одговорности студената;

14. доноси Пословник о раду;

15. обавља и друге послове у складу са Законом и овим Статутом.

Савет обавља послове из свог делокруга на седницама.

Савет доноси одлуке по правилу јавним гласањем, а о питањима из тачке 2. и 3. овог члана, тајним гласањем.

О питањима из своје надлежности Савет одлучује већином гласова од укупног броја чланова Савета.

Савет може образовати комисије ради праћења и проучавања стања, припремања предлога, одлука из свог делокруга. Одлуком о образовању комисија одређује се делокруг, састав и број чланова.

Члан 54.

У раду Савета, без права одлучивања, учествују декан, продекани и секретар Факултета.

У раду Савета без права одлучивања, по позиву, могу да учествују и други запослени.

Разрешење чланова Савета из реда запослених на Факултету

Члан 55.

Члан Савета из реда запослених на Факултету може бити разрешен пре истека мандата, ако:

1. не испуњава дужност члана Савета;

2. не придржава се закона, других прописа и општих аката Факултета;

3. злоупотребљава положај члана Савета;

4. не обавља дужност члана Савета дуже од шест месеци због спречености или одсуства.

Предлог за разрешење може дати Савет или најмање 15 чланова наставног, односно ненаставног особља.

О предлогу за разрешење одлучује тајним гласањем Веће, односно ненаставни радници примењујући одредбе о избору чланова Савета.

3. СТРУЧНИ ОРГАНИ

Наставно-научно веће Факултета (Веће)

Члан 56.

Наставно-научно веће (Веће) је највиши стручни орган Факултета.

Веће чине сви наставници и асистенти који су у радном односу са најмање 70% радног времена на Факултету.

Декан је председник Већа по функцији.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду Већа учествује 15% представника студената, од укупног броја чланова Већа, које бира Студентски парламент Факултета, и 5% представника сарадника у настави од укупног броја чланова Већа, које бира Веће.

Мандат представника студената из става 4. овог члана траје једну годину.

Делокруг Већа
Члан 57.

Веће обавља следећи делокруг послова:

1. утврђује предлог Статута;
2. утврђује предлог ужих научних области;
3. предлаже Универзитету матичност Факултета;
4. утврђује студијске програме који се остварују на Факултету, укључујући и студијске програме за стицање заједничке дипломе, и предлаже их Универзитету;
5. расправља и одлучује о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСПБ бодова;
6. дефинише тела и поступке везане за праћење, обезбеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
7. доноси општи акт о критеријумима и условима преношења ЕСПБ бодова;
8. прописује начин и поступак самовредновања;
9. бира чланове Савета Факултета из реда запослених у настави;
10. предлаже представнике Факултета у органе Универзитета;
11. предлаже Универзитету политику уписа студената;
12. утврђује услове и начин уписа кандидата на одобрене односно акредитоване студијске програме које организује Факултет;
13. утврђује број студената који се уписују на студијске програме, као и број студената за упис у прву годину студијског програма који се финансира из буџета;
14. утврђује програме образовања током читавог живота (програм сталног усавршавања);
15. доноси општи акт о условима, начину и поступку реализације програма образовања током читавог живота (програма сталног усавршавања);
16. прати међународну сарадњу Факултета и доноси одговарајуће одлуке;
17. доноси програм научних истраживања;
18. доноси општи акт о условима и начину уговарања научноистраживачких пројеката, експертиза и слично;
19. предлаже оснивање правног лица, односно огранка чијим делатностима се повезују високо образовање, наука и пракса, попут центра за трансфер технологије, иновационог центра, пословно-технолошког парка и других организационих јединица, у складу са Законом;
20. предлаже планирање политике запошљавања и ангажовања наставника и сарадника;

21. утврђује предлог кандидата за декана;
22. покреће поступак за разрешење декана;
23. разматра и припрема предлоге о питањима о којима одлучује Савет Факултета;
24. утврђује предлог одлуке о продужетку радног односа наставника са навршених 65 година живота, на предлог катедре, а ту одлуку доноси Сенат Универзитета;
25. усваја план извођења наставе за студије које се изводе на Факултету;
26. утврђује ближе услове, за избор у звања наставника и сарадника;
27. доноси општи акт о утврђивању ближих услова за избор у звања наставника и сарадника;
28. предлаже признавање страних високошколских исправа и вредновање страних студијских програма;
29. одобрава наслове и теме магистарских теза, приступних радова за израду докторских дисертација и докторских дисертација и именује чланове одговарајућих комисија;
30. усваја извештаје о научној заснованости извештаја предложених магистарских теза, приступних радова за израду докторских дисертација и докторских дисертација као и извештаја о прегледу и оцени завршених магистарских теза, приступних радова за израду докторских дисертација и докторских дисертација;
31. утврђује предлог за стицање научног звања;
32. доноси одлуке о стицању истраживачких звања;
33. утврђује ближе услове и начин остваривања студијског програма на даљину који се изводи на Факултету (доноси општи акт);
34. утврђује мерила за висину школарине и доноси општи акт;
35. доноси Пословник о раду Већа;
36. обавља и друге послове у складу са Законом, овим Статутом и општим актима Факултета.

Рад Већа

Члан 58.

Веће обавља послове из свог делокруга на седницама.

Веће одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Веће доноси одлуке јавним гласањем, осим у случајевима када се одлучује тајним гласањем.

У укупан број чланова Већа не убрајају се наставници и сарадници којима мирују права, обавезе и изборни период у складу са Законом и овим Статутом.

Рад Већа и начин доношења одлука ближе се уређује Пословником о раду Већа.

Члан 59.

Ради проучавања и припремања појединих питања из свог делокруга, Веће образује сталне и повремене комисије.

У комисијама из става 1. овог члана, при расправљању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, студенти чине 20% чланова.

Одлуком о образовању комисија из става 1. овог члана, поред састава, одређује се и њихов делокруг.

Члан 60.

Ради разматрања питања извођења наставе на енглеском језику, а у циљу сталног унапређења квалитета ових студија на Факултету се формира Комисија за студије на енглеском језику.

Комисију за студије на енглеском језику именује Веће, имајући у виду циљ да се стално унапређује квалитет ових студија, да се што већи број студената и дисциплина обухвати овим обликом наставе и да се ове студије даље развијају.

Комисија има председника из реда наставника.

Рад Комисије се одвија на састанцима.

Комисија одговара Већу и декану и упућује закључке и предлоге Већу и декану Факултета.

Комисија има основни задатак да у домену извођења енглеске наставе - планира, координира, анализира и прати, предлаже развој и унапређење, евалуира и комуницира са релевантним актерима на Факултету, као и са институцијама и појединцима ван Факултета.

Комисија се детаљније бави следећим активностима:

– планира и спроводи на почетку сваке школске године/семестра активности припреме наставе на енглеском језику: припрема уговора за студенте, припрема одговарајућих одлука о организацији наставе, информисања наставника, сарадника и студената о настави на енглеском језику, предлаже набавку додатне литературе за активности током наставе на енглеском језику, предлаже и припрема гостовање професора из других институција и са других универзитета из земље и иностранства, предлаже и припрема пријем страних студената на програмима мобилности, упућује предлоге и припрема услове за боравак на страним универзитетима по програмима мобилности студената Факултета који су укључени у наставу на енглеском језику;

– планира и предлаже набавку литературе на енглеском језику и иницира предлоге за превођење кључних књига за одређене области;

– координира и прати све аспекте успешности реализације наставе на енглеском језику;

– координира и комуницира све релевантне актере Факултета и у окружењу ради постизања врхунске организације наставе на енглеском језику;

– разматра све предлоге о унапређењу наставе на енглеском језику и уједначавању критерија у свим доменима и специфичностима извођења наставе на енглеском језику ради подизања нивоа квалитета ових студија;

– планира и предлаже све активности промоције наставе на енглеском језику;

– прати квалитет одвијања наставе и обавља припрему активности евалуације, спроводи евалуацију и припрема извештаје о евалуацији;

– припрема извештаје о свим наведеним доменима наставе на енглеском језику;

– планира и припрема услове за развој и акредитацију студијског програма основних студија на енглеском језику.

Мандат чланова Комисије траје две године.

Веће може именовати посебну комисију за сваки студијски програм за који је расписан конкурс за реализацију наставе на енглеском језику.

Мандат чланова комисије из претходног става овог члана траје једну годину.

Изборно веће Факултета

Члан 61.

Изборно веће Факултета:

1. доноси одлуку о расписивању конкурса за избор у звање наставника односно сарадника;

2. утврђује предлог за избор у звање наставника;

3. врши избор у звање сарадника;
4. одређује комисију за писање реферата о кандидатима за избор у звање наставника и сарадника;
5. даје мишљења о избору наставника на нематичном Факултету;
6. евидентира и изјашњава се о кандидатима за ректора.

Изборно веће чине наставници и асистенти који су у радном односу са најмање 70% укупног радног времена на Факултету, при чему Изборно веће из става 1. тач. 2, 4. и 5. овог члана чине наставници у истом и вишем звању од звања у које се наставник односно сарадник бира, а Изборно веће из става 1. тач. 6. овог члана чине сви наставници.

Изборно веће утврђује предлог за избор у звање наставника и доноси одлуку о избору у звање сарадника ако је присутно најмање две трећине чланова који имају право да одлучују.

Изборно веће утврђује предлог за избор у звање наставника и доноси одлуку о избору у звање сарадника већином гласова од укупног броја својих чланова који имају право да одлучују.

Изборно веће доноси одлуку о расписивању конкурса већином гласова од укупног броја чланова Изборног већа.

У укупан број чланова Изборног већа не убрајају се наставници и асистенти којима мирују права, обавезе и изборни период у складу са Законом и овим Статутом.

Комисија за писање реферата о кандидатима за избор у звање наставника односно сарадника, састоји се од најмање три наставника, односно истраживача са научним звањем из уже научне области за коју се наставник односно сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Чланови комисије из става 7. овог члана морају бити у истом или вишем звању од звања у које се наставник односно сарадник бира.

Декан је председник Изборног већа Факултета по функцији.

Веће студијских програма
Члан 62.

На Факултету се образују:

- два већа студијског програма основних академских студија и то:
  1. Веће студијског програма „Информациони системи и технологије“ и
  2. Веће студијског програма „Менаџмент и организација“ ;
- Веће студијских програма мастер академских студија;
- Веће студијског програма докторских академских студија.

Члан 63.

На предлог декана Веће утврђује укупан број чланова већа студијских програма, као и број представника сваке катедре и исти број заменика представника. Заменици представника учествују у раду седница већа студијских програма са правом одлучивања, када замењују представнике.

Веће студијског програма основних академских студија чине наставници и сарадници у звању асистента које предложи катедре. Број представника сваке катедре одређује се на основу заступљености предмета који су катедри додељени одлуком Већа у одговарајућем студијском програму основних академских студија.

Веће студијских програма мастер академских студија чине наставници и сарадници са титулом магистра наука које предложи катедре. Број представника сваке катедре одређује се на

основу заступљености предмета који су катедри додељени одлуком Већа у појединим студијским програмима мастер академских студија, као и на основу броја студената за које су студијски програми акредитовани.

Веће студијског програма докторских академских студија чине наставници које предложе катедре, а који имају право да држе наставу на докторским студијама. Број представника сваке катедре одређује се на основу заступљености предмета који су катедри додељени одлуком Већа у појединим студијским програмима докторских академских студија.

Састав Већа студијског програма Веће утврђује до 15. октобра за школску годину.

Мандат чланова већа студијских програма траје две године. Један наставник или сарадник може бити истовремено члан у највише три већа студијских програма.

На предлог већа студијског програма декан именује до 1. октобра за школску годину председника и заменика председника већа студијског програма из реда професора.

При расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијског програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду већа студијског програма учествује 15% представника студената тог студијског програма од укупног броја чланова већа студијског програма, које бира Студентски парламент Факултета и 5% представника сарадника у настави од укупног броја чланова већа студијског програма, које бира Веће.

Начин рада већа студијског програма уређује се Пословником о раду.

Члан 64.

Веће студијског програма основних академских студија обавља следеће послове:

1. утврђује садржаје предмета који припадају студијском програму и предлаже број ЕСПБ бодова;
2. предлаже измене и допуне студијског програма;
3. предлаже услове и начин уписа кандидата на студијски програм;
4. предлаже број студената за упис на студијски програм који се финансира из буџета;
5. прати и обезбеђује равномерност оптерећења наставника и асистената у настави и води рачуна о равномерном распоређивању асистената по предметима студијског програма;
6. предлаже гостујуће професоре који ће бити ангажовани на студијском програму;
7. предлаже ванредно унапређење наставника и сарадника;
8. доноси одлуку о покривености наставе уџбеницима и потребном литературом;
9. доноси програм стручне праксе и прати њено организовање;
10. разматра услове и стандарде наставе, те даје предлоге за њихово побољшање;
11. утврђује критеријуме и мере за обезбеђење квалитета студијског програма;
12. анализира успех студената на студијском програму и квалитет извођења наставе, те даје предлоге за његово побољшање;
13. анализира поступак спровођења и резултате студенатске анкете за евалуацију реализоване наставе;
14. разматра примедбе и предлоге студената у вези са извођењем и организацијом предавања, вежби и других облика наставе;
15. предлаже награђивање најбољих студената на студијском програму;
16. прати запошљавање дипломираних студената;
17. анализира квалитет завршних радова одбрањених на студијском програму;

18. даје мишљење о оснивању лабораторија, института, истраживачких целина, развојних центара, привредних друштава и слично везано за студијски програм;

19. обавља и друге послове које му повери Веће.

Члан 65.

Веће студијских програма мастер академских студија обавља следеће послове:

1. утврђује садржаје предмета који припадају студијским програмима мастер академских студија и предлаже број ЕСПБ бодова;

2. утврђује предлог измена и допуна студијских програма;

3. предлаже услове и начин уписа кандидата на студијске програме;

4. предлаже број студената за упис на сваки студијски програм који се финансира из буџета;

5. предлаже гостујуће професоре који ће бити ангажовани на студијским програмима;

6. доноси одлуку о покривености наставе уџбеницима и потребном литературом;

7. анализира програм стручне праксе и прати њено организовање;

8. разматра услове и стандарде наставе, те даје предлоге за њихово побољшање;

9. утврђује критеријуме и мере за обезбеђење квалитета студијских програма;

10. анализира успех студената на студијским програмима и квалитет извођења наставе, те даје предлоге за његово побољшање;

11. анализира поступак спровођења и резултате студенатске анкете за евалуацију реализоване наставе;

12. разматра примедбе и предлоге студената у вези са извођењем и организацијом предавања, вежби и других облика наставе;

13. одобрава теме завршних (мастер) радова, као и чланове комисије за јавну одбрану;

14. предлаже награђивање најбољих студената на мастер академским студијама;

15. обавља и друге послове које му повери Веће.

Веће студијских програма мастер академских студија на предлог катедри, а на основу заступљености предмета који су катедри додељени одлуком Већа у појединим студијским програмима мастер академских студија, одређује за сваки акредитовани студијски програм мастер академских студија комисију студијског програма.

За студијске програме који су акредитовани за 70 или мање од 70 студената комисију студијског програма чини пет наставника. За студијске програме који су акредитовани за више од 70 студената комисију студијског програма чини седам или девет наставника.

За више акредитованих студијских програма мастер академских студија могуће је образовати једну комисију студијских програма. Одлуку о образовању ове комисије и њеној структури доноси Веће.

Комисија студијског програма мастер академских студија обавља следеће послове:

1. предлаже садржаје предмета који припадају студијском програму и предлаже број ЕСПБ бодова;

2. предлаже измене и допуне студијских програма;

3. разматра услове и начин уписа кандидата на студијске програме и предлаже начин организације пријемног испита;

4. прати и обезбеђује равномерност оптерећења наставника и асистената у настави и води рачуна о равномерном распоређивању асистената по предметима студијских програма;

5. предлаже покривеност наставе уџбеницима и потребном литературом;

6. доноси програм стручне праксе и прати њено организовање;
7. анализира успех студената на студијском програму и квалитет извођења наставе, те даје предлоге за његово побољшање;
8. предлаже теме завршних (мастер) радова као и чланове комисије за јавну одбрану;
9. анализира квалитет мастер радова одбрањених на студијском програму;
10. прати запошљавање дипломираних студената;
11. обавља и друге послове које му повери Веће студијских програма мастер академских студија.

Члан 66.

Веће студијских програма мастер академских студија обавља и следеће послове из области специјалистичких струковних и специјалистичких академских студија:

1. утврђује садржаје предмета који припадају студијским програмима специјалистичких струковних и специјалистичких академских студија и предлаже број ЕСПБ бодова;
2. предлаже измене и допуне студијских програма;
3. предлаже услове и начин уписа кандидата на студијске програме;
4. предлаже број студената за упис на сваки студијски програм који се финансира из буџета;
5. прати и обезбеђује равномерност оптерећења наставника и асистената у настави и води рачуна о равномерном распоређивању асистената по предметима студијских програма;
6. предлаже гостујуће професоре који ће бити ангажовани на студијским програмима;
7. доноси одлуку о покривености наставе уџбеницима и потребном литературом;
8. доноси програм стручне праксе и прати њено организовање;
9. разматра услове и стандарде наставе, те даје предлоге за њихово побољшање;
10. утврђује критеријуме и мере за обезбеђење квалитета студијских програма;
11. анализира успех студената на студијским програмима и квалитет извођења наставе, те даје предлоге за његово побољшање;
12. анализира поступак спровођења и резултате студенатске анкете за евалуацију реализоване наставе;
13. разматра примедбе и предлоге студената у вези са извођењем и организацијом предавања, вежби и других облика наставе;
14. одобрава теме завршних специјалистичких радова на специјалистичким струковним и специјалистичким академским студијама;
15. анализира квалитет специјалистичких радова одбрањених на студијском програму;
16. прати запошљавање дипломираних студената;
17. обавља и друге послове које му повери Веће.

Члан 67.

Веће студијских програма докторских академских студија обавља следеће послове:

1. утврђује садржаје предмета који припадају студијском програму докторских академских студија;
2. предлаже измене и допуне студијског програма;
3. предлаже услове и начин уписа кандидата на студијски програм;

4. предлаже број студената за упис на сваки студијски програм који се финансира из буџета;
5. предлаже гостујуће професоре који ће бити ангажовани на студијским програмима;
6. доноси одлуку о покривености наставе уџбеницима и потребном литературом;
7. утврђује критеријуме и мере за обезбеђење квалитета студијских програма;
8. предлаже теме докторских дисертација и магистарских теза;
9. обавља и друге послове које му повери Веће.

4. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ ФАКУЛТЕТА

Састав и избор Студентског парламента

Члан 68.

Студентски парламент Факултета је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету.

Студентски парламент Факултета бирају непосредно, тајним гласањем, студенти уписани у школској години у којој се врши избор на студијске програме који се остварују на Факултету.

Избор чланова Студентског парламента Факултета одржава се у априлу, најкасније до 10. у месецу, односно истовремено са избором чланова Студентског парламента Универзитета.

Општим актом ближе се уређује начин избора и број чланова Студентског парламента Факултета.

Конститутивна седница новог сазива Студентског парламента Факултета одржава се 1. октобра.

Мандат чланова Студентског парламента Факултета траје годину дана.

Члану Студентског парламента Факултета, коме је престао статус студента на студијском програму који се остварује на Факултету, престаје мандат даном престанка статуса, а допунски избори се спроводе у складу са одредбама општег акта којим се ближе уређује избор чланова Студентског парламента Факултета.

Надлежност Студентског парламента

Члан 69.

Студентски парламент Факултета:

1. бира и разрешава председника и потпредседника Студентског парламента;
2. доноси општа акта о свом раду;
3. бира и разрешава представнике студената у органима и телима Факултета;
4. предлаже избор и разрешење студента продекана;
5. доноси план и програм активности Студентског парламента;
6. разматра питања и спроводи активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, унапређивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности студената, подстицањем научноистраживачког рада студената, заштитом права студената и унапређењем студентског стандарда;
7. координира и контролише програм ваннаставних активности студената;
8. учествује у поступку самовредновања Факултета;
9. остварује студентску међуфакултетску и међународну сарадњу;

10. бира и разрешава представнике студената у органима и телима других установа, удружења и организација у којима су заступљени представници студената Факултета;

11. усваја годишњи извештај о раду студента продекана;

12. усваја финансијски план и извештај о финансијском пословању Студентског парламента;

13. усваја годишњи извештај о раду који подноси председник Студентског парламента;

14. располаже средствима и ресурсима датим на коришћење студентима и студентским организацијама;

15. подноси извештаје декану и одговара за наменско трошење средстава;

16. обавља и друге послове у складу са Законом, Статутом и општим актима Факултета.

Начин рада Студентског парламента ближе се уређује општим актом.

IV СТУДЕНТИ

Појам и статус студента

Члан 70.

Студент је физичко лице уписано на студије на Факултету.

Студент се уписује у статусу студента који се финансирају из буџета (у даљем тексту: буџетски студент) или студента који се сам финансира (у даљем тексту самофинансирајући студент).

Статус студента се доказује студентским индексом.

Гостујући студент

Члан 71.

Гостујући студент је студент другог универзитета који уписује делове студијског програма на Факултету.

Својство гостујућег студента траје најдуже једну школску годину, односно два семестра.

Права и обавезе гостујућег студента, начин покривања трошкова његовог студирања, могућност настављања студија на Факултету и друга питања уређују се уговором.

Похађање наставе и положени испити гостујућег студента доказују се индексом из члана 70. став 3. Статута.

Општим актом Универзитета ближе се уређује начин обезбеђивања мобилности студената.

Студент који остварује део студијског програма на другој високошколској установи у саставу Универзитета

Члан 72.

Студент може остварити део студијског програма на другој високошколској установи у саставу Универзитета у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета

Статус буџетског студента

Члан 73.

Статус буџетског студента има студент:

1. уписан на студије првог, другог односно трећег степена, рангиран на конкурс за упис као такав, у школској години на коју је уписан по конкурс;
2. који је у текућој школској години остварио 60 ЕСПБ бодова из уписаног студијског програма а који је рангиран у оквиру одобреног броја места из буџета.

Рангирање студента из става 1. тачка 2. овог члана обухвата студенте уписане исте школске године на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним општим актом Универзитета, односно Факултета.

Студент који се финансира из буџета може у том статусу да има уписан само један студијски програм на истом нивоу студија.

Статус самофинансирајућег студента

Члан 74.

Статус самофинансирајућег студента има студент:

1. уписан на студије првог, другог односно трећег степена, рангиран на конкурс за упис као такав, у школској години на коју је уписан по конкурс;
2. који је у текућој школској години остварио 60 ЕСПБ бодова али није рангиран у оквиру укупног броја буџетских студената;
3. који није у текућој школској години остварио 60 ЕСПБ бодова.

Страни држављанин

Члан 75.

Страни држављанин може се уписати на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин.

Страни држављанин плаћа школарину, осим ако међународним споразумом није одређено другачије.

Страни држављанин може се уписати на студије ако је здравствено осигуран.

Језик студија

Члан 76.

Студије на Факултету организују се на српском језику.

Факултет може организовати и изводити поједине делове студија, као и организовати полагање испита и израду и одбрану завршног, магистарског и специјалистичког рада и докторске дисертације, и на страном језику, у складу са одлуком Већа.

Факултет може остваривати студијски програм на страном језику уколико је такав програм одобрен, односно акредитован.

Лице се може уписати на студијски програм ако влада језиком на којем се изводи настава.

Студент, уписан на студије из става 2. овог члана може прелазити у току студија на студијски програм који се изводи на српском језику, након провере знања српског језика.

Провера знања језика из става 2, 3. и 4. овог члана врши се на начин који пропише декан.

Врсте и нивои студија на Факултету

Члан 77.

На Факултету се изводе академске студије на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.

Студије из става 1. овог члана изводе се као:

1. основне академске студије, које трају четири године и чијим се завршетком стиче 240 ЕСПБ бодова;
2. мастер академске студије, које трају једну годину и чијим се завршетком стиче 60 ЕСПБ бодова;
3. специјалистичке академске студије, које трају једну годину и чијим се завршетком стиче 60 ЕСПБ бодова;
4. докторске академске студије, које трају три године и чијим се завршетком стиче 180 ЕСПБ бодова.

Одређени академски студијски програми могу се организовати интегрисано у оквиру основних и мастер академских студија, тако да се њиховим завршетком стиче 300 ЕСПБ бодова.

На Факултету се изводе струковне студије на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.

Студије из става 4. овог члана изводе се као специјалистичке струковне студије (*professional master*) које трају:

- a. једну годину, ако су претходно завршене основне академске студије од 240 ЕСПБ бодова;
- b. две године, ако су претходно завршене основне академске студије или основне струковне студије од 180 ЕСПБ бодова.

Услови за упис на основне академске студије

Члан 78.

У прву годину основних академских студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању и које влада језиком на коме се настава изводи, ако се настава изводи на страном језику, односно ако је кандидат странац.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних академских студија полаже пријемни испит, у складу са општим актом који доноси Универзитет на предлог Факултета.

Кандидат може бити ослобођен полагања пријемног испита или дела пријемног испита у случајевима и под условима које је прописао Универзитет.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту, према мерилима утврђеним општим актом из става 2. овог члана.

На основу мерила из става 3. овог члана, Факултет саставља ранг листу пријављених кандидата и доставља је Универзитету.

Право уписа на Факултет стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја утврђеног за упис.

Посебни случајеви уписа на студијски програм

Члан 79.

На студијски програм основних академских студија може се без пријемног испита уписати:

1) лице које има стечено високо образовање на академским студијама првог степена, као и лице које је завршило основне студије по прописима који су важили до ступања на снагу Закона;

2) студент другог универзитета, односно друге високошколске установе, који је остварио најмање 60 ЕСПБ бодова на студијском програму академских студија на другом универзитету, односно на другој високошколској установи под условима које прописује Факултет, односно Универзитет.

Студент факултета у саставу Универзитета може прећи са једног на други студијски програм у оквиру истог факултета или другог факултета у саставу Универзитета ако је остварио најмање 60 ЕСПБ бодова, под условима прописаним студијским програмом.

Лице из става 1. овог члана може се уписати само као самофинансирајући студент и не убраја се у одобрени број студената за одређени студијски програм.

Веће Факултета одлучује о признавању положених испита.

Одлуку о признавању положених испита у случају преласка са једног на други студијски програм у оквиру Факултета доноси декан.

Студент другог универзитета, односно друге самосталне високошколске установе, не може се уписати на Факултет, уколико му је до окончања студијског програма на високошколској установи на којој је уписан остало 60 или мање ЕСПБ бодова.

Декан, односно надлежни продекан, доноси решење о упису на студијски програм које садржи и следеће податке:

- број признатих ЕСПБ бодова;
- дужину трајања студија;
- статус студента.

Број признатих ЕСПБ бодова не мора бити исти као и број остварених ЕСПБ бодова на другом студијском програму.

Услови за упис на мастер академске студије

Члан 80.

У прву годину мастер академских студија може се уписати лице које је завршило одговарајуће основне академске студије остваривши најмање 240 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом мастер академских студија утврђују се основне академске студије из става 1. овог члана.

Веће Факултета утврђује који су програми основних студија одговарајући за наставак студија на одговарајућем студијском програму.

Редослед кандидата за упис у прву годину мастер академских студија утврђује се на основу његове опште просечне оцене остварене на основним студијама, времена студирања на основним студијама и успеха на опционалном класификационом испиту.

Ближи услови и мерила за упис, као и начин и поступак уписа на мастер академске студије, утврђују се одговарајућим актом Факултета, у складу са општим актом Универзитета.

Услови за упис на специјалистичке струковне студије

Члан 81.

У прву годину специјалистичких струковних студија може се уписати лице које је завршило основне струковне или основне академске студије, остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом специјалистичких струковних студија утврђују се основне студије из става 1. овог члана.

Веће Факултета утврђује који су програми основних студија одговарајући за наставак студија на одговарајућем студијском програму.

Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним студијама и успеха на опционалном класификационом испиту.

Ближи услови и мерила за упис као и начин и поступак уписа на специјалистичке струковне студије утврђује се одговарајућим актом Факултета, у складу са општим актом Универзитета.

Услови за упис на специјалистичке академске студије

Члан 82.

У прву годину специјалистичких академских студија може се уписати лице:

1. које је завршило мастер академске студије, односно интегрисане основне и мастер академске студије остваривши најмање 300 ЕСПБ бодова;
2. које је завршило основне академске студије, остваривши најмање 240 ЕСПБ бодова, у којем случају студије трају најмање две године, и њиховим се завршетком стиче најмање 120 ЕСПБ бодова.

Студијским програмом специјалистичких академских студија утврђују се основне и мастер академске студије из става 1. овог члана.

Веће Факултета утврђује који су програми основних студија одговарајући за наставак студија на одговарајућем студијском програму.

Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама.

Ближи услови и мерила за упис, као и начин и поступак уписа на специјалистичке академске студије, утврђују се одговарајућим актом Факултета, у складу са општим актом Универзитета.

Услови за упис на докторске студије

Члан 83.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

1. завршене одговарајуће мастер академске студије, са најмање 300 ЕСПБ бодова и општом просечном оценом од најмање 8 (осам) на основним академским и мастер академским студијама; или
2. завршене одговарајуће мастер академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и остварене научне радове, на начин утврђен општим актом Факултета; или
3. одговарајући академски степен магистра наука, уколико не пријави докторску дисертацију у складу с одредбом члана 128. Закона о високом образовању.

Ближи услови за упис на докторске студије уређују се општим актом Факултета у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Студијским програмом докторских студија предвиђају се мастер академске студије, односно научно подручје из којег је стечен академски степен магистра наука из става 1. овог члана.

Студијским програмом докторских студија може се предвидети да се део студијског програма специјалистичких академских студија или део магистарских студија стечених по раније важећим законским прописима признаје за део студијског програма докторских студија.

Редослед кандидата за упис у прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама и остварених

научних резултата, на начин предвиђен општим актом Факултета који је у складу са општим актом Универзитета.

Права и обавезе студената

Члан 84.

Студент има право:

1. на упис, квалитетно школовање и објективно оцењивање;
2. на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије;
3. на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом и Статутом;
4. на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења;
5. на повластице које произлазе из статуса студента;
6. на подједнако квалитетне услове студија за све студенте;
7. на различитост и заштиту од дискриминације;
8. да бира и да буде биран у Студентски парламент и друге органе Факултета.

Студент је дужан да:

1. испуњава наставне и предиспитне обавезе;
2. поштује опште акте Универзитета и Факултета;
3. поштује права запослених и студената на Универзитету и Факултету;
4. учествује у доношењу одлука у складу са Законом и Статутом.

Општим актом Универзитета, који регулише дисциплинску одговорност студената, односно Факултета, ближе се утврђују обавезе студената чијом повредом студент подлеже дисциплинској одговорности, лакше и теже повреде обавеза студената, дисциплински органи и дисциплински поступак за утврђивање одговорности студента.

Упознавање студената са правима и обавезама

Члан 85.

Студенти се упознају са правима и обавезама на почетку школске године.

Факултет је дужан да благовремено упозна студенте са правима и обавезама у току школске године везаним за организацију наставе и испита.

Упознавање студената са правима и обавезама врши се објављивањем на огласној табли и интернет страници Факултета, у публикацијама и штампаним материјалима.

Право на жалбу

Члан 86.

Студент има право жалбе ако сматра да је Факултет прекршио неку од обавеза из члана 86. став 2. тач. 1 – 3 Закона (члан 84. став 2. тачка 1 – 3 овог Статута).

Студент подноси жалбу у року од осам дана од дана наступања прекршаја из става 1. овог члана.

По жалби из става 1. овог члана одлучује Савет Факултета.

Демонстратори

Члан 87.

Ради подстицања студената на образовни стручни и научни рад као и за помоћ у настави наставницима и сарадницима, првенствено у извођењу вежби на основним академским студијама, студенти основних и мастер студија могу бити изабрани и ангажовани за сараднике

ван радног односа (демонстраторе) под условима дефинисаним Законом и општим актом Факултета.

Мировање права и обавеза

Члан 88.

Студенту се на његов захтев одобрава мировање права и обавеза, у случају:

1. теже болести;
2. упућивања на стручну праксу у трајању од најмање шест месеци;
3. одслужења и дослужења војног рока;
4. неге властитог детета до годину дана живота;
5. одржавања трудноће;
6. припрема за олимпијске игре, светско или европско првенство, када студент има статус врхунског спортисте;
7. другим случајевима у којима декан утврди да је то оправдано.

За случајеве 2–6 става 1. студент је у обавези да поднесе захтев пре наступања периода за који тражи мировање права и обавеза, а за случај под 1. става 1. у року од 60 дана од наступања болести.

Студент који је био спречен да полаже испит због болести или одсуства ради стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може положати испит у првом наредном року, у складу са општим актом Факултета.

Правила студија

Члан 89.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете из студијског програма, у складу са планом извођења наставе.

Полагањем испита студент стиче одређени број бодова, у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до краја школске године, наредне школске године уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет, може наредне школске године поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

Студијским програмом може се условити опредељивање студената за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

Веће доноси општи акт којим се утврђује: ближа организација и извођење студија, правила студирања, напредовање студената, упис у наредну годину студија, праћење и оцењивање студената, укључујући и завршни рад и докторску дисертацију (пријава, оцена и одбрана) и друга питања везана за наставу, у складу са Статутом.

Престанак статуса студента

Члан 90.

Статус студента престаје ако студент не заврши студије у року од:

1. две школске године – ако студијски програм траје једну школску годину;
2. четири школске године – ако студијски програм траје две школске године;
3. шест школских година – ако студијски програм траје три школске године;
4. осам школских година – ако студијски програм траје четири школске године;

5. десет школских година – ако студијски програм траје пет школских година.

Ако студијски програм започне у пролећном семестру, рок из става 1. овог члана рачуна се од почетка тог семестра.

У рок из става 1. и 2. овог члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобреног студенту у складу са Законом и Статутом.

Студенту се на лични захтев, поднет пре истека рока из става 1. и 2. овог члана, може продужити рок за завршетак студија за два семестра:

1. ако му на дан истека рока из ст. 1. и 2. овог члана остаје неостварених највише 15 ЕСПБ бодова потребних за завршетак студија;

2. ако је у току трајања студија започео и завршио други одобрени, односно акредитовани студијски програм, на истом или на вишем степену, на Универзитету или на другом акредитваном универзитету, у земљи или у иностранству;

3. ако је у току студија испуњавао услове за одобравање мировања права и обавеза, а то право није искористио, односно није га искористио у трајању које му је, с обзиром на околности, могло бити одобрено.

Општим актом Факултета, могу се прописати другачији услови за продужење рока за завршетак студија.

Студенту на студијском програму трећег степена коме је дата сагласност на предлог теме докторске дисертације и који је искористио право из става 4. овог члана, може се, на лични захтев, продужити рок за завршетак студија и за још годину дана, уколико ментор предложи и оцени да студент може за то време да заврши студије, о чему одлуку доноси Веће Факултета, на предлог Већа студијског програма докторских академских студија.

Престанак статуса студента због неблаговременог завршетка студија констатује декан решењем са дејством од првог наредног дана по истеку рока из става 1, 2. и 4. овог члана.

Статус студента престаје и у случају:

1. завршетка студија;
2. исписивања са студија;
3. неуписивања школске године;
4. изрицања дисциплинске мере искључења са студија.

Члан 91.

Лице коме је престао статус студента у случајевима из члана 90. става 1. и става 8. тачка 2. и 3 овог Статута, Факултет може, без пријемног испита, на лични захтев, само још једном уписати на исти или сличан студијски програм, под следећим условима:

– ако је остварило најмање 60 ЕСПБ бодова на студијском програму првог степена, односно на интегрисаним студијама из члана 77. става 3. овог Статута, на студијском програму другог степена у обиму од 120 ЕСПБ бодова и на студијском програму трећег степена;

– ако је остварило најмање 30 ЕСПБ бодова на студијском програму другог степена у обиму од 60 ЕСПБ бодова;

– ако је положило све испите из прве године студија, односно ако има најмање 12 положених испита, за студенте који су основне студије уписали по прописима који су важили до ступања на снагу Закона.

Ближи услови уписа лица из става 1. овог члана уређују се општим актом Факултета.

Лице из става 1. овог члана може поднети захтев Факултету у роковима одређеним конкурсом за упис студената који расписује Универзитет.

О поднетом захтеву одлучује декан, односно надлежни продекан.

Веће Факултета одлучује о признавању положених испита.

Декан, односно надлежни продекан доноси решење о упису на студијски програм које садржи и следеће податке:

- број признатих ЕСПБ бодова;
- дужину трајања студија;
- статус самофинансирајућег студента.

Број признатих ЕСПБ бодова не мора бити исти као и број остварених ЕСПБ бодова на студијском програму.

Дужина трајања студија лица из става 1. овог члана је двоструки број школских година преосталих за реализацију овако уписаног студијског програма, односно једна школска година на студијским програмима другог степена у обиму од 60 ЕСПБ бодова, уз могућност продужења рока за завршетак студија у складу са чланом 90. Статута Факултета.

Лице из ст. 1. овог члана може се уписати само као самофинансирајући студент и задржава овај статус до краја студија и не убраја се у одобрени број студената за одређени студијски програм.

V СТУДИЈЕ

Школска година

Члан 92.

Факултет организује и изводи студије у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

Школска година има, по правилу, 42 радне недеље, од чега 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Школска година дели се на јесењи и пролећни семестар, од којих сваки има, по правилу, 15 наставних недеља и 6 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Настава се организује и изводи по семестрима, у складу са Планом извођења наставе који доноси Веће Факултета најкасније 7 дана пре почетка наставе.

Студијски програм

Члан 93.

Студијски програм је скуп обавезних и изборних предмета, односно студијских подручја са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.

Студијским програмом утврђује се:

1. назив и циљеви студијског програма;
2. врста студија и исход процеса учења;
3. стручни, академски, односно научни назив;
4. услови за упис на студијски програм;
5. листа обавезних предмета, односно студијских подручја и изборних предмета, са оквирним садржајем;
6. начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
7. бодовна вредност сваког предмета, исказана у ЕСПБ бодовима;
8. бодовна вредност завршног рада, исказана у ЕСПБ;
9. предуслови за упис појединих предмета или групе предмета;
10. начин избора предмета из других студијских програма;

11. услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;

12. друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Студијски програм Факултета доноси Универзитет, на предлог Већа Факултета.

Извођење студијског програма не може започети пре него што га усвоји надлежни орган Универзитета.

Студијски програм Факултета објављује се на сајту Факултета и у посебној публикацији.

Факултет може са другом високошколском установом у Републици, односно у иностранству, организовати и изводити студијски програм за стицање заједничке дипломе (*joint degree*).

Студијски програм из става 5. може да се изводи када га усвоје надлежни орган Универзитета и надлежни орган високошколске установе – суорганизатора.

Измене и допуне студијског програма за који је Факултет добио дозволу за рад, а које врши ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке, не сматрају се новим студијском програмом.

О измени, односно допуни студијског програма Факултет обавештава Министарство просвете у року од 60 дана од дана доношења одлуке о измени, односно допуни студијског програма.

План извођења наставе

Члан 94.

Студије на Факултету се изводе према Плану извођења наставе који усваја Веће Факултета у складу са општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Планом извођења наставе утврђују се:

1. наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму;
2. места извођења наставе;
3. почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе;
4. облици наставе (предавања, вежбе, консултације, семинари, провера знања и друго);
5. начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
6. попис литературе за студије и полагање испита;
7. могућност извођења наставе на страном језику;
8. могућност извођења наставе на даљину;
9. остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Препоручена литература, за поједини испит мора бити усклађена с обимом студијског програма, на начин утврђен студијским програмом.

План извођења наставе обавезно се објављује на интернет страницама Факултета заједно са календаром испита који је његов саставни део, пре почетка наставе у семестру.

Изузетно, из оправданих разлога промена плана извођења наставе може се извршити и током школске године.

Промена плана извођења наставе објављује се на начин прописан у ставу 4. овог члана.

Обим студија
Члан 95.

Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова;

Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Укупно ангажовање студента састоји се од:

1. активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, консултације, пројекти, презентације, семинари, менторска настава, практична настава и слично);
2. самосталног рада;
3. колоквијума;
4. испита;
5. израде завршног рада;
6. добровољног рада у локалној заједници организованој од стране Факултета на пројектима од значаја за локалну заједницу (хуманитарна активност, подршка хендикепираним лицима и слично);
7. других облика ангажовања, у складу са општим актом Факултета (стручна пракса и слично).

Услове, начин организовања и вредновања добровољног рада из става 3. тачка б. овог члана уређује Веће Факултета.

Укупан број часова активне наставе не може бити мањи од 600 у току школске године, нити већи од 900.

Изузетно, укупан број часова активне наставе може бити већи од максимума из става 5. овог члана, када је студијским програмом предвиђен повећан број практичне наставе.

Предмети из става 1. овог члана по правилу су једносеместрални, тако да збир од 30 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једног семестра.

Изузетно, настава се може организовати и у другим временским целинама, чије се појединачно трајање утврђује студијским програмом, при чему њено укупно годишње трајање износи 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Студирање на даљину
Члан 96.

Факултет може организовати и изводити студијске програме путем студирања на даљину:

- за акредитоване студијске програме путем студирања на даљину,
- за акредитоване студијске програме за које је планом извођења наставе предвиђена и могућност извођења дела наставе на даљину, као облика унапређења високог образовања, односно као вид помоћи студентима са хендикепом.

Ближи услови и начин остваривања студијског програма на даљину уређују се општим актом Факултета у складу са општим актом Универзитета.

Код студирања на даљину испити се полажу у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

Оцењивање
Члан 97.

Рад студента континуирано се прати током наставе појединог предмета и изражава се у поенима.

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити 100 поена.

Студенту се омогућава у сваком испитном року, осим у првом року по обављеној настави, да полаже предиспитне обавезе.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту.

Од укупног броја поена, најмање 30 а највише 70 поена мора бити предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе).

Без полагања испита, студент не може да добије позитивну оцену.

Члан 98.

Успех студента на испиту изражава се оценама:

10 – одличан;

9 – изузетно добар;

8 – врло добар;

7 – добар;

6 – довољан;

5 – није положио.

Успех студената може се изразити и на нумерички начин и то:

A+ = 10

A = 9

B = 8

C = 7

D = 6

F = 5

Факултет води трајну евиденцију о положеним испитима.

У евиденцију и индекс студента уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију.

Оцена на испиту се формира збиром пондерисаног броја поена остварених у свим облицима наставних обавеза.

Веће Факултета доноси општи акт којим се утврђују ближи услови оцењивања студената.

Предметни наставник је обавезан да на почетку наставе упозна студенте са методологијом организације наставе, праћењем рада студента и оцењивањем, карактером и садржајем испита, структуром укупног броја поена и начином формирања оцене.

Испитни рокови и начин полагања испита

Члан 99.

Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе тог предмета у наредној школској години на једном од језика на којима се настава изводила.

Број испитних рокова је четири, водећи рачуна о равноправном статусу предмета из зимског и летњег семестра.

Испитни рокови се организују у складу са годишњим календаром испита.

Календар испита објављује се почетком сваке школске године и саставни је део Плана извођења наставе.

Последњи испитни рок за школску годину завршава се најкасније 10. октобра, а организују се у складу са годишњим календаром испита.

На испит може изаћи студент који је задовољио све прописане предиспитне обавезе утврђене планом извођења наставе, у складу са Статутом.

Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено и усмено или писмено.

Испити су јавни и студент има право, ако полаже усмено, да захтева присуство јавности.

Начин полагања испита, време и распоред њиховог одржавања, одлагање испита, одустајање од испита, начин вођења евиденције, као и друга питања у вези са полагањем испита и оцењивањем на испиту ближе се уређују општим актом Универзитета, односно Факултета.

Студент са инвалидитетом има право да полаже испит на месту и на начин прилагођен његовим могућностима, у складу са општим актом Факултета.

Положени део испита важи најдуже до краја текуће школске године.

Испит се полаже у седишту Факултета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад, укључујући и извођење студијског програма на даљину.

За студента страног држављанина Факултет може омогућити и полагање испита преко електронских комуникација под условом да применом одговарајућих техничких решења обезбеди контролу идентификације и рада студента.

Ближе услове и начин организације полагања испита преко електронских комуникација из претходног става прописује министар надлежан за послове високог образовања (у даљем тексту: Министар).

Последице неположеног испита

Члан 100.

После три неуспела полагања истог испита студент у текућој школској години може тражити да полаже испит пред комисијом, коју именује декан.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет.

Студент који не положи изборни предмет до почетка наредне школске године може поново уписати исти или се одредити за други изборни предмет.

Приговор на оцену

Члан 101.

Студент има право приговора на оцену добијену на испиту, ако сматра да испит није обављен у складу са Законом и општим актом Факултета, и то у року од 36 часова од добијања оцене.

Универзитет доноси општи акт којим ближе уређује начин остваривања права на приговор из става 1. овог члана.

Студент који је незадовољан позитивном оценом утврђеном на испиту, може поднети захтев за поништавање оцене и поновно полагање испита из текуће или претходних школских година.

Одлуку по захтеву студента из претходног става доноси декан, који и одређује датум полагања.

Упис на вишу годину студија

Члан 102.

Студент се сваке школске године на почетку семестра, односно других временских целина, опредељује за предмете из студијског програма, при чему може уписати само оне предмете за које је стекао предуслов по студијском програму.

У циљу бржег завршавања студија и ширег образовања, студентима који су у претходној години стекли 60 ЕСПБ бодова са просечном оценом изнад осам и по (8,5) може се омогућити упис и више од 60 ЕСПБ бодова, али не више од 90.

Студент стиче право на упис на вишу годину студија када, у складу са студијским програмом, стекне могућност да упише предмете у вредности од најмање 37 ЕСПБ бодова, предвиђене студијским програмом као услов за наредну годину студија, осим у случају када му је до краја студија остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који није стекао услове предвиђене овим Статутом за упис више године студија, може наставити студије тако да поново упише студијске обавезе које није испунио у претходној години, под условима и на начин који утврђује Веће Факултета.

Веће Факултета доноси општи акт којим се ближе уређују правила студија.

Завршни рад и дисертација

Члан 103.

Основне и специјалистичке студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и испуњењем осталих студијских обавеза, израдом завршног рада и његовом одбраном. Завршни рад се брани пред комисијом коју именује катедра. Комисија се састоји од три члана од којих један члан може бити у звању асистента и најмање један члан мора бити са друге катедре.

Мастер академске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и испуњавањем осталих студијских обавеза, израдом завршног рада и његовом јавном одбраном, у складу са студијским програмом.

Докторске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита, израдом и јавном одбраном докторске дисертације.

Број бодова којим се исказује завршни рад улази у укупан број бодова потребан за завршетак студија.

Општим актом Факултета ближе се уређује полагање завршног рада.

Ментор за одбрану завршног рада и докторске дисертације је наставник који је у радном односу на Факулету.

На заједничким студијским програмима питање ментора регулише се посебним споразумом.

Поступак припреме и услови за одбрану докторске дисертације уређују се општим актом Универзитета по прибављеном мишљењу Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

У поступку одбране докторске дисертације на Факултету, докторска дисертација и Извештај комисије о оцени докторске дисертације стављају се на увид јавности и то у електронској верзији на интернет страници Факултета и у штампаном облику у библиотеци Факултета најмање 30 дана пре усвајања Извештаја комисије на Већу Факултета, као и до одбране дисертације.

Студенти са посебним потребама

Члан 104.

Факултет је дужан да студенте са посебним потребама равноправно укључи у све наставно-научне процесе на Факултету и да им омогући полагање испита на начин прилагођен њиховим могућностима.

Начин остваривања права студената из става 1. овог члана утврђује се општим актом Факултета.

Стручни, академски и научни називи

Члан 105.

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање три године стиче стручни назив са знаком звања првога степена академских студија из одговарајуће области (на енглеском: *bachelor*).

Лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање четири године и лице које оствари најмање 240 ЕСПБ бодова на академским студијама првог и другог степена, стиче стручни назив „дипломирани“ са знаком звања првог степена академских студија из одговарајуће области (на енглеском језику: *bachelor with honours*).

Лице које заврши основне струковне студије стиче стручни назив са знаком звања првога степена струковних студија из одговарајуће области (на енглеском језику: *bachelor (appl.)*).

Лице које заврши специјалистичке академске студије стиче стручни назив специјалиста са знаком звања другог степена академских студија из одговарајуће области.

Лице које заврши специјалистичке струковне студије стиче стручни назив специјалиста са знаком звања другог степена струковних студија из одговарајуће области.

Лице које заврши мастер академске студије стиче академски назив мастер са знаком звања другог степена мастер академских студија из одговарајуће области (на енглеском језику: *master*).

Лице које заврши докторске, односно академске студије трећег степена, стиче научни назив доктор наука, са знаком области (на енглеском језику: *Ph.D.*, односно одговарајући назив на језику на који се диплома преводи).

Листу звања из одговарајућих области и скраћенице стручних, академских и научних назива утврђује Национални савет, на предлог Конференције универзитета, односно Конференције академија струковних студија.

Скраћеница стручног назива и академског назива мастер наводи се иза имена и презимена, а скраћеница академског назива магистар наука, односно магистар уметности и научног назива доктор наука, односно доктор уметности испред имена и презимена.

Диплома и додаток дипломе

Члан 106.

Факултет издаје студенту који је завршио студије диплому, којом се потврђује завршетак студија.

Уз диплому се издаје додаток дипломе.

Диплому и додаток дипломе потписују ректор Универзитета и декан Факултета.

Оглашавање ништавим

Члан 107.

Диплома, односно додаток дипломи, оглашавају се ништавим у складу са Законом.

Факултет може у свако доба огласити ништавом диплому, односно додатак дипломи, по службеној дужности или по предлогу странке.

Поступак за оглашавање ништавом дипломе, односно додатка дипломи, може покренути свако заинтересовано лице.

У поступку оглашавања ништавом дипломе, односно додатка дипломи, Веће образује комисију од три члана, која утврђује све одлучне чињенице и околности од значаја за доношење решења, спроводи посебан испитни поступак, спроводи доказни поступак и сачињава извештај са предлогом за Веће.

Дисциплинска одговорност студента

Члан 108.

Студент одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена општим актом Факултета, односно Универзитета, на начин и по поступку утврђеним тим актом.

Накнада штете студентима

Члан 109.

Студент који намерно или из крајње непажње проузрокује штету Факултету дужан је да насталу штету и надокнади.

Ако штету проузрокује више студената, сваки студент је одговоран за део штете коју је проузроковао.

Уколико се за сваког студента не може утврдити део штете коју је проузроковао, сматра се да су сви подједнако одговорни, и штету надокнађују у једнаким деловима.

Поступак за утврђивање штете

Члан 110.

Декан покреће поступак за утврђивање одговорности студента за штету и именује комисију за утврђивање штете, у року од пет дана од дана пријема пријаве о проузрокованој штети или сазнања да је штета проузрокована.

Постојање штете, околности и под којима је настала, коју је проузроковао, њену висину, као и начин како ће се надокнадити, утврђује комисија за утврђивање штете.

На основу предлога комисије из претходног става овог члана, декан доноси решење којим се студент обавезује да надокнади штету или се ослобађа одговорности.

Висина штете

Члан 111.

Висина штете утврђује се на основу тржишне или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће, штета се утврђује у паушалном износу, проценом штете или вештачењем стручног лица.

Решењем којим се студент обавезује да надокнади штету одређује се начин и рок накнаде штете.

Студент је дужан да по пријему решења да писану изјаву (сагласност) којом прихвата или не прихвата да надокнади материјалну штету.

У случају да студент не да сагласност из става 3. овог члана Факултет ће поднети тужбу надлежном суду за накнаду штете.

VI ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА

Члан 112.

Факултет може самостално или у сарадњи са другим високошколским установама реализовати програме образовања током читавог живота ван оквира студијских програма за који има дозволу за рад.

Програме образовања током читавог живота утврђује Веће Факултета.

Програми образовања током читавог живота реализују се путем курсева, семинара, радионица, стручних и научних саветовања, летњих школа и других облика усваршавања на којима се полазници упознају са појединим областима струке и науке ради проширивања и продубљивања стеченог знања и успешног рада у пракси.

Услови, начин и поступак реализације програма образовања током читавог живота уређују се општим актом који доноси Веће на предлог декана.

Полазници програма

Члан 113.

Полазници програма образовања током читавог живота могу бити лица са претходно стеченим најмање средњим образовањем.

Лице уписано на програм образовања током читавог живота нема статус студента, у смислу закона и овог Статута.

Лицу које савлада програм образовања током читавог живота Факултет издаје одговарајуће уверење, на обрасцу који прописује Сенат.

VII НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Научноистраживачки рад

Члан 114.

Факултет обавља научноистраживачки рад у циљу развоја науке и стваралаштва, унапређивања делатности високог образовања, односно унапређивања квалитета наставе, усавршавања научног подмлатка, увођења студената у научноистраживачки рад, као и стварања материјалних услова за рад и развој Факултета.

Научноистраживачки рад на Факултету организује се и обавља кроз основна, примењена и развојна истраживања, у складу са Законом.

У циљу обезбеђивања повољнијих услова за укључивање наставника, сарадника и студената у научноистраживачке пројекте, Факултет може успостављати различите облике сарадње са домаћим и иностраним научноистраживачким организацијама, компанијама, пословним удружењима и другим организацијама.

Право на научноистраживачки рад

Члан 115.

Научноистраживачки рад је основно право и обавеза наставника, истраживача и сарадника Факултета.

Научноистраживачки рад наставника, истраживача и сарадника остварује се:

1. преузимањем уговорних обавеза и ангажовањем на научноистраживачким пројектима, експертизама и слично;
2. индивидуалним истраживањима и стваралаштвом.

Веће доноси општи акт којим се уређују услови и начин уговарања научноистраживачких пројеката, експертиза и слично.

Приликом публикације научних и стручних радова наставници, сарадници и истраживачи дужни су да наведу пун назив институције који садржи назив Универзитета у Београду – Факултет организационих наука, као и своју службену електронску адресу на академском домену (bg.ac.rs)

Факултет подржава сталан и професионалан научноистраживачки рад својих наставника, истраживача, сарадника и студената, као и јавно представљање и објављивање резултата таквог рада, у складу са финансијским планом Факултета.

Наставници, истраживачи и сарадници не смеју деловати супротно акту из става 3. овог члана, нити смеју употребљавати обележја Факултета у комерцијалне сврхе.

Чланови академске заједнице у свом научноистраживачком раду на Факултету уживају заштиту интелектуалне својине према највишим стандардима и имају сва права која произилазе из тога, у складу са Законом.

Факултет је дужан да поштује право интелектуалне својине трећих лица.

VIII ПРАЋЕЊЕ И КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА, НАСТАВЕ И УСЛОВА РАДА

Самовредновање и оцена квалитета

Члан 116.

Факултет спроводи поступак самовредновања и оцене квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада.

Самовредновање се спроводи на начин и по поступку прописаним општим актом који доноси Веће.

Тело за спровођење оцене контроле квалитета

Члан 117.

Веће образује посебно тело и дефинише посебним општим актом поступке везане за праћење, обезбеђење, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада Факултета.

Одлуком о образовању тела из става 1. овог члана дефинише се његов делокруг, динамика и начин рада.

У састав тела из става 1. овог члана могу бити укључени и страни експерти.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета

Члан 118.

Веће Факултета именује посебну Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету.

Комисија је стручни и саветодавни орган Већа Факултета који:

- промовише културу квалитета на Факултету;
- планира и анализира поступке вредновања целокупног система високог образовања и научноистраживачког рада на Факултету;
- израђује предлог Стратегије за обезбеђење квалитета на Факултету
- планира и реализује годишње планове обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету
- прати остваривање Стратегије за обезбеђење квалитета на Факултету и предлаже мере и активности у циљу побољшања квалитета.

Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету чине:

- по један представник Већа студијских програма;
- продекани;
- два представника ненаставног особља;
- три представника студената;

Председник Комисије је продекан Факултета.

Чланови комисије именују се на период од три године, изузев представника студената.

Комисија најмање једном годишње извештава Веће Факултета о стању на подручју обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету.

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе

Члан 119.

Веће Факултета именује посебну Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе на Факултету.

Комисија је стручни и саветодавни орган Већа Факултета који:

- прати и анализира студијски програм и квалитет наставе на Факултету;
- анализира ефикасност студирања и врши евалуацију стицања ЕСПБ бодова;
- предлаже мере и активности за унапређење квалитета наставе и реформе студијских програма.

Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе чине:

- продекан за наставу;
- председници Већа студијских програма;
- два наставника;
- два асистента;
- три представника студената: (студент продекан, председник Студентског парламента; и један представник студената мастер академских студија)
- руководиоци служби: (руководилац Студентске службе, руководилац Службе за мастер академске студије и руководилац Службе за подршку настави)

Председник Комисије је продекан за наставу.

Чланови Комисије именују се на период од три године, изузев представника студената.

Комисија најмање једном годишње извештава Веће Факултета о својим активностима на пољу праћења и унапређења квалитета наставног процеса на Факултету.

IX ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА

1. ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Наставно и ненаставно особље

Члан 120.

Наставно особље на Факултету чине лица која остварују наставни, научни и истраживачки рад.

Наставно особље на Факултету чине: наставници, сарадници и истраживачи.

На докторским студијама могу изводити наставу лица изабрана у звање истраживача (научни саветник, виши научни сарадник и научни сарадник), на основу закљученог уговора о ангажовању за извођење наставе, у складу са Законом.

Ненаставно особље чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

Факултет обезбеђује мобилност наставног и ненаставног особља.

Општим актом Универзитета и Факултета ближе се уређује начин обезбеђивања мобилности наставног и ненаставног особља.

Права и обавезе запослених

Члан 121.

На права, обавезе и одговорности запослених на Факултету примењује се закон којим се уређује рад, осим ако Законом није другачије предвиђено.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених на Факултету одлучује декан Факултета.

О појединачним правима, обавезама и одговорностима декана и продекана одлучује Савет Факултета.

Политика запошљавања

Члан 122.

Савет Факултета, на предлог декана и Већа, утврђује политику запошљавања на Факултету.

Веће, на предлог катедре, утврђује потребе за ангажовањем наставника и сарадника на Факултету, полазећи од тога да се наставни процес на Факултету организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Декан утврђује потребе за ангажовањем ненаставног особља, полазећи од тога да се рад и пословање Факултета одвија у континуитету, ефикасно и рационално.

Кодекс професионалне етике

Члан 123.

Запослени и студенти Факултета дужни су да се у свом раду, деловању и понашању на Факултету и Универзитету придржавају етичких начела, начела научне истине и критичности и да поштују циљеве и принципе високог образовања.

Сенат Универзитета доноси кодекс професионалне етике и уређује начин и поступак утврђивања одговорности за повреду етичких начела и мера које се изричу.

2. НАСТАВНО ОСОБЉЕ

Наставници

Члан 124.

Звања наставника на Факултету јесу: редовни професор, ванредни професор и доцент.

Наставници из става 1. овог члана могу да изводе наставу на свим врстама студија.

Поред звања из става 1. овог члана звање наставника на Факултету је и наставник страног језика.

Истраживачи

Члан 125.

Научна звања на Факултету јесу: научни саветник, виши научни сарадник и научни сарадник.

Лице изабрано у научно звање може да изводи наставу на докторским студијама, под условима и на начин прописан Законом и општим актом који доноси Универзитет.

Уколико лице из става 2. овог члана нема заснован радни однос на Факултету, са њим се закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

Сарадници

Члан 126.

Сарадничка звања на Факултету јесу: асистент и сарадник у настави.

Факултет може за потребе реализације студијских програма ангажовати и сараднике ван радног односа.

Општи предуслов у погледу неосуђиваности за инфамна кривична дела

Члан 127.

Лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања јавне исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи не може стећи звања наставника, односно сарадника.

Ако лице из става 1. овог члана има стечено звање наставника, односно сарадника, Веће Факултета доноси одлуку о забрани обављања послова наставника, односно сарадника.

Лицу из става 2. овог члана престаје радни однос у складу са законом.

Услови за избор у звања наставника

Члан 128.

У звање наставника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом, односно ближе услове утврђене општим актом о условима за избор у звање наставника који доноси Универзитет.

Наставник се бира за ужу научну област утврђену Статутом Факултета, у складу са списком ужих научних области који доноси Универзитет.

До доношења акта из става 2. овог члана, уже научне области за које се бирају наставници и сарадници јесу: Информациони системи, Информационе технологије, Софтверско инжењерство, Рачунарско инжењерство, Рачунарске науке, Управљање системима, Менаџмент и специјализоване менаџмент дисциплине, Организација пословних система, Маркетинг, односи с јавношћу и мултимедијалне комуникације, Финансијски менаџмент, рачуноводство и ревизија, Пословна економија и макроекономија, Моделирање пословних система и пословно одлучивање, Рачунарски интегрисана производња и логистика, Индустијско и менаџмент инжењерство, Менаџмент технологије, иновација и развоја, Управљање производњом и услугама, Управљање квалитетом, Логистика квалитета, Операциона истраживања, Рачунарска статистика, Електронско пословање, Математичке методе у менаџменту и информатици, Менаџмент људских ресурса, Социологија, Страни језици, Менаџмент јавног сектора, Еколошки менаџмент и Право информационо комуникационих технологија.

Доцент

Члан 129.

У звање доцента може бити изабрано лице које има:

1. научни назив доктора наука;
2. научне, односно стручне радове објављене у научним часописима или зборницима, са рецензијама.

Ванредни професор

Члан 130.

У звање ванредног професора може бити изабрано лице које, поред услова из члана 129. овог Статута, има:

1. више научних радова од значаја за развој науке у ужој научној области, објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама;
2. оригинално стручно остварење (пројекат, студију и слично), односно руковођење или учешће у научним пројектима;
3. објављен уџбеник, монографију, практикум или збирку задатака за ужу научну област за коју се бира; и
4. више радова саопштених на међународним или домаћим научним скуповима.

Редовни професор

Члан 131.

У звање редовног професора може бити изабрано лице које, поред услова из члана 130. овог Статута, има:

1. већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој области, објављених у међународним или водећим домаћим часописима, са рецензијама;
2. већи број научних радова и саопштења изнетих на међународним или домаћим научним скуповима;
3. објављени уџбеник, монографију или оригинално стручно остварење;
4. остварене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету;
5. учешће у завршним радовима на специјалистичким и мастер академским студијама.

Наставник страног језика

Члан 132.

За наставника страног језика може бити изабрано лице које има високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способности за наставни рад.

Елементи за вредновање приликом избора

Члан 133.

Приликом избора у звања наставника цене се следећи елементи: оцена о резултатима научноистраживачког рада кандидата; оцена о резултатима педагошког рада кандидата; оцена о ангажовању кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета; оцена резултата кандидата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног подмлатка; оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области и Факултета.

Објављени научни радови морају бити претежно из уже научне области за коју се кандидат бира.

Приликом избора у звања наставника узимају се у обзир само објављени радови односно резултати научноистраживачког рада од избора у постојеће звање осим у случају избора у звање редовног професора, када се оцењује и целокупан кандидатов опус.

Радови из става 3. овог члана морају имати барем потврду да су прихваћени за објављивање до момента пријаве на конкурс, а морају бити објављени до момента избора, изузев у случају радова прихваћених за објављивање од стране водећих међународних часописа.

Оцена резултата педагошког рада кандидата даје се на основу резултата које је показао у раду са студентима, у складу са општим актом који доноси Универзитет.

Уколико кандидат за избор у звања наставника нема педагошког искуства, способност за наставни рад оцењује се на основу квалитета посебног јавног предавања, коме присуствују чланови комисије за писање реферата.

Декан одређује термин јавног предавања из става 6. овог члана и обавештава кандидата и чланове комисије за писање реферата о термину, најкасније седам дана раније.

Оцену о резултатима ангажовања у развоју наставе и других делатности Факултета, и оцену о резултатима постигнутим у обезбеђивању научно-наставног подмлатка даје Веће.

Оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области и високошколске установе формира се на основу података које доставља кандидат.

Услови за избор сарадника

Члан 134.

Сарадник се бира за ужу научну област, утврђену овим Статутом, усклађену са списком ужих научних области које је усвојио Сенат Универзитета, или за катедру организовану за једну ужу научну област или за више сродних ужих научних области.

У звање сарадника може бити изабрано лице које испуњава услове прописане Законом, односно ближе услове утврђене општим актом Универзитета о условима за избор у звање сарадника.

Приликом избора у звање сарадника у настави и асистента узима се у обзир већа просечна оцена, а посебно из уже научне области за коју се бира, као и време трајања студија, објављени научни и стручни радови, те познавање страних језика.

Асистент

Члан 135.

Факултет бира у звање асистента студента докторских студија који је претходне нивое студија завршио са укупном просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.

Под условима из става 1. овог члана Факултет може изабрати у звање асистента и магистра наука коме је прихваћена тема докторске дисертације.

Сарадник у настави

Члан 136.

Факултет бира у звање сарадника у настави на студијама првог степена студента мастер академских студија или специјалистичких студија који је студије првог степена завршио са укупном просечном оценом најмање осам (8).

Сарадник ван радног односа

Члан 137.

У звање сарадника ван радног односа (демонстратора) може бити изабран студент основних или мастер академских студија Факултета организационих наука, осим за уже научне области Математика и Страни језици (може бити биран студент матичног факултета), који је на студијама првог степена остварио најмање 120 ЕСПБ бодова са укупном просечном оценом најмање осам (8), који је у претходном школовању, у свакој школској години стекао најмање 60 ЕСПБ бодова и који има најмање оцену девет (9) из уже научне области за коју се бира.

Приликом избора кандидата у звање сарадника ван радног односа (демонстратора) узима се у обзир већа просечна оцена, а посебно из уже научне области за коју се бира, време трајања студија, мотивисаност за рад у настави и познавање страних језика.

Сарадник ван радног односа (демонстратор) се бира и ангажује по поступку утврђеним општим актом Факултета.

Услови за избор истраживача

Члан 138.

Избор у звања истраживача спроводи се под условима и на начин предвиђеним Законом о научноистраживачкој делатности.

Поступак избора у звање и заснивање радног односа

Члан 139.

Наставници и сарадници стичу звања и заснивају радни однос у следећем трајању:

1. редовни професор – на неодређено време;
2. ванредни професор и доцент – на пет година;
3. наставник страног језика – на четири године;
4. асистент – на три године, са могућношћу продужења за још три године, могућност продужења уговора о раду односи се и на асистенте који су стекли научни назив доктора наука.;
5. сарадник у настави – на годину дана, са могућношћу продужења за још једну годину у току трајања мастер академских или специјалистичких студија, а најдуже до краја школске године у којој се те студије завршавају.

Конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника за ужу научну област утврђену овим Статутом, Факултет може расписати само ако је то радно место предвиђено одговарајућим општим актом.

Факултет расписује конкурс за заснивање радног односа и избор у звање наставника и сарадника по потреби за уже научне области утврђене Статутом, водећи рачуна да се наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

Конкурс се објављује у средствима јавног информисања, а рок за подношење пријава је 15 дана од дана објављивања.

Ако се ради о конкурсима за избор наставника на који се може пријавити и лице које се налази у радном односу на одређено време у звању наставника или асистента, конкурс се расписује најкасније шест месеци пре истека времена за које је наставник, односно асистент биран.

Изузетно, конкурс се може расписати и раније, под условима предвиђеним општим актом о утврђивању ближих услова за избор у звање наставника.

Ако се ради о конкурсима за избор сарадника на који се може пријавити лице које се налази у радном односу на одређено време у звању сарадника, конкурс се расписује најкасније три месеца пре истека времена за које је сарадник биран.

Избор у звање и заснивање радног односа наставника обавља се најкасније у року од шест месеци од дана објављивања конкурса, а избор у звање и заснивање радног односа сарадника најкасније у року од три месеца од дана објављивања конкурса.

Члан 140.

Изборно веће Факултета одређује комисију за писање реферата о кандидатима за избор у звање наставника, односно сарадника у року од 15 дана од дана објављивања конкурса.

Комисија из става 1. овог члана се састоји од најмање три наставника, односно истраживача са научним звањем из уже научне области, за коју се наставник, односно сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

Чланови комисије из става 2. овог члана су у истом или вишем звању од звања у које се наставник односно сарадник бира.

Члан комисије из предходног става овог члана може бити и професор у пензији, као и наставник страног универзитета односно факултета, под условом из става 2.

Комисија припрема извештај за избор у звање наставника у року од 60 дана, а за избор у звање сарадника у року од 30 дана, од дана истека рока за пријављивање кандидата на конкурс.

Ако комисија не припреми извештај у року из става 1. овог члана, Изборно веће Факултета може образовати нову комисију.

Члан 141.

Извештај комисије садржи: биографске податке; преглед и мишљење о испуњености: услова утврђених Законом, елементима за вредновање приликом избора, других услова утврђених општим актом Универзитета; и предлог за избор кандидата у одређено звање наставника, односно сарадника.

Декан доноси одлуку о стављању Извештаја комисије на увид јавности, оглашавањем на огласној табли Факултета и на интернет страници Факултета.

Извештај комисије доставља се Библиотеци и ставља на интернет страницу Факултета на увид јавности током 30 дана за наставнике и асистенте односно 7 дана за сараднике у настави.

Обавештење из става 2. овог члана садржи: назив и седиште Факултета, податак да су извештај за избор и друга документација доступни јавности у року од 30 дана – за наставнике и асистенте односно 7 дана – за сараднике у настави – од дана објављивања и да се исти налази у Библиотеци Факултета.

Члан 142.

На предлог Факултета Универзитет врши избор наставника у сва звања.

Изборно веће Факултета утврђује предлог за избор у звање наставника и врши избор у звање сарадника.

Када Изборно веће одлучује о избору у сарадничка звања, у његов састав улазе сви чланови Изборног већа.

Изборно веће одлучује о предлогу избора у звање наставника, односно о избору сарадника ако је присутно најмање две трећине чланова који имају право да одлучују.

Предлог за избор у звање наставника и одлука о избору у звање сарадника доноси се већином гласова укупног броја чланова, који имају право да одлучују.

Ако Изборно веће не изабере предложеног кандидата у звање сарадника, предложени кандидат може поднети приговор Савету Факултета.

Ако комисија не предложи ни једног од пријављених кандидата и Изборно веће усвоји такав извештај, или ако Изборно веће донесе одлуку којом не предлаже ни једног кандидата у звање наставника, односно не изабере ни једног од предложених кандидата у звање сарадника, Факултет може расписати нови конкурс.

Члан 143.

Са лицем изабраним у звање наставника, односно сарадника уговор о раду закључује декан Факултета.

Начин и поступак избора у звање наставника и сарадника и заснивања радног односа ближе се уређује општим актом Универзитета који доноси Сенат.

Са лицем изабраним у звање сарадника ван радног односа (демонстратора) закључује се уговор о ангажовању.

Преузимање

Члан 144.

Наставник изабран у звање по одредбама Закона о високом образовању, који је засновао радни однос на једном факултету Универзитета, може засновати радни однос на Факултету закључивањем уговора о раду без поновног спровођења поступка избора у звање за исту ужу научну област, на основу одлуке Већа, а на предлог одговарајуће катедре.

Права и обавезе наставника и сарадника

Члан 145.

Наставници имају право и обавезу да:

1. у потпуности одрже наставу, према садржају и у предвиђеном броју часова, утврђеним студијским програмом и Планом извођења наставе;
2. воде евиденцију о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успеху студената, на начин предвиђен општим актом Факултета;
3. организују и изводе научноистраживачки рад;
4. препоручују доступне уџбенике и приручнике за наставни предмет за који су изабрани;
5. редовно одржавају испите за студенте, према распореду у прописаним испитним роковима;
6. држе консултације са студентима у сврху савладавања наставног програма;
7. предлажу усавршавање и преиспитивање наставног плана и програма;
8. буду ментори студентима при изради завршних радова и дисертација;
9. развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;
10. се подвргну провери успешности свога рада, у складу са општим актом који доноси Универзитет;
11. обављају и друге послове утврђене Законом, овим Статутом и општим актима Факултета.

Сарадници имају право и обавезу да:

1. припремају и изводе вежбе под стручним надзором наставника;
2. помажу наставнику у припреми наставно-научног процеса;
3. учествују у одржавању испита, у складу са студијским програмом и Планом извођења наставе;
4. обављају консултације са студентима;
5. раде на сопственом стручном усавршавању ради припремања за самосталан научноистраживачки рад у сврху стицања вишег академског степена, односно доктората;
6. развијају колегијалне односе са другим члановима академске заједнице;

7. се подвргну провери успешности свога рада у настави, у складу са општим актом Факултета;

8. обављају и друге послове у складу са Законом, овим Статутом и општим актима Факултета.

Мировање радног односа и изборног периода

Члан 146.

Наставнику, односно сараднику који се налази на одслужењу војног рока, породилском одсуству, одсуству са рада ради неге детета, одсуству са рада ради посебне неге детета или друге особе, или на боловању дужем од шест месеци, изборни период и радни однос се продужава за тај период.

Право на продужење изборног периода припада и наставнику односно сараднику који обавља јавну функцију или који је на неплаћеном одсуству у складу са Законом.

Наставник односно сарадник може да се одрекне права из става 1. и 2. овог члана у погледу дужине изборног периода.

Плаћено одсуство

Члан 147.

Ради стручног и научног усавршавања или припремања научног рада, наставнику се може одобрити плаћено одсуство (*sabbatical*) у трајању до једне школске године, уколико је претходно остварио најмање пет година континуираног рада у настави на Факултету.

Одлуку о одобравању плаћеног одсуства доноси Веће на предлог катедре.

Обавеза обезбеђења несметаног извођења наставе

Члан 148.

За време док је наставник односно сарадник на боловању, одсуству или обавља јавну функцију, декан је дужан да обезбеди несметано извођење наставе и одржавање испита.

Предлог одговарајуће замене наставника, односно сарадника из става 1. овог члана декану даје катедра.

У случају да катедра не достави благовремено предлог из става 2. овог члана декан доноси решење о замени на предлог Стручног колегијума.

Гостујући професор

Члан 149.

Факултет може без расписивања конкурса ангажовати наставника са другог универзитета, ван територије Републике, у звању гостујућег професора.

Права и обавезе лица које је изабрано у звање гостујућег професора уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, под условима и на начин прописан општим актом Факултета, који доноси Веће.

Професор по позиву

Члан 150.

Факултет може ангажовати истакнутог научника који није запослен на Факултету да као професор по позиву одржи до пет часова наставе у семестру.

Одлуку о ангажовању доноси Веће, а права и обавезе професора по позиву уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе, под условима и на начин прописан општим актом Факултета, који доноси Веће.

Професор emeritus

Члан 151.

Професор *emeritus* може учествовати у извођењу свих облика наставе на академским студијама трећег степена, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране дисертација на тим студијама, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника Факултета и учествовати у научноистраживачком раду.

Члан САНУ у радном саставу, који је пре пензионисања имао наставно или научно звање, може учествовати у извођењу свих облика наставе на докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника Факултета и учествовати у научноистраживачком раду.

Права и обавезе лица из става 1. и 2. овог члана уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

Истраживач

Члан 152.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност, може учествовати у извођењу свих облика наставе на докторским академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране докторске дисертације, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника Факултета и учествовати у научноистраживачком раду, под условима и на начин прописаним Законом и општим актом који доноси Сенат Универзитета.

Са лицем из става 1. овог члана Факултет закључује уговор о ангажовању за извођење наставе.

Радно ангажовање изван Факултета и спречавање сукоба интереса

Члан 153.

Наставно, научно, стручно или пословно деловање наставника, истраживача и сарадника изван Факултета, као и интереси који произилазе из тог деловања не смеју бити у сукобу са интересима Факултета нити нарушавати углед Факултета.

Ради спречавања сукоба интереса, наставник, односно сарадник може закључити уговор којим се радно ангажује на другој високошколској установи само уз претходно одобрење Већа.

Услови и поступак за давање сагласности за ангажовање наставника и сарадника на другој високошколској установи уређују се општим актом који доноси Универзитет, а посебности се уређује општим актом Факултета.

Непоштовање обавезе из става 1. и 2. овог члана представља повреду радне дисциплине.

Факултет не сме да закључи уговор нити да ступи у икакав други пословни аранжман са наставником, односно сарадником друге високошколске установе изван састава Универзитета ако би се таквим уговором односно пословним аранжманом нарушио интерес Универзитета или друге високошколске јединице у његовом саставу.

На уговор, споразум, протокол, односно други пословни аранжман из става 5. овог члана Универзитет даје сагласност.

Престанак радног односа због пензионисања

Члан 154.

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Наставнику из става 1. овог члана у звању редовног професора може бити продужен радни однос до истека школске године у којој навршава 68 година, ако је испуњен један од следећих услова:

- да наставник остварује значајне резултате у научном и педагошком раду и тиме значајно доприноси раду, угледу и афирмацији Факултета и Универзитета, под условом да Факултет нема довољан број наставника изабраних у звање за исту ужу научну област за несматано и квалитетно обезбеђивање свих облика наставе и ако је Веће Факултета прихватило као оправдане писмено наведене разлоге због којих наставник, односно катедра нису благовремено обезбедили наставно-научни подмладак, односно ако би наставнику престала функција за коју је изабран или нека друга активност од посебног значаја за Факултет односно Универзитет.

Веће Факултета на основу образложене иницијативе одговарајуће катедре, односно одговарајуће комисије Већа факултета, утврђује предлог одлуке о продужетку радног односа наставника.

Одлука којом се утврђује предлог за продужење радног односа доноси се већином гласова укупног броја чланова Већа, тајним гласањем.

Веће Факултета након утврђивања предлога за продужење радног односа доставља Сенату предлог одлуке који садржи:

- образложење о испуњености услова за продужење радног односа;
- предлог о времену трајања продужења радног односа.

Веће Факултета доставља Сенату предлог одлуке о продужетку радног односа наставника најкасније до 1. јуна школске године у којој наставник испуњава услове за одлазак у пензију.

Одлуку о продужетку радног односа доноси Сенат Универзитета.

Наставник коме је престао радни однос због одласка у пензију задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Наставник из става 8. овог члана, коме је престао радни однос због одласка у пензију, најдуже још две школске године може:

- задржати преузете обавезе као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране магистарских теза на магистарским студијама по Закону о Универзитету („Службени гласник РС“ бр. 21/02), односно као ментор или члан комисије у поступку израде и одбране завршних радова на мастер академским студијама и докторских дисертација;

- изводити све облике наставе на мастер академским и докторским студијама и бити члан комисије у поступку израде и одбране завршних радова, односно докторских дисертација на тим студијама а на основу одлуке Већа.

Престанак радног односа због неизбора у звање и губитак звања

Члан 155.

Наставнику и сараднику који је у радном односу на Факултету, који не буде изабран у исто или више звање, престаје радни однос истеком периода на који је изабран.

Уколико на Факултету има могућности, лице из става 1. овог члана може поново засновати радни однос и бити распоређено на друго одговарајуће радно место.

Неизбором, односно престанком радног односа у складу са Законом, осим у случају из члана 78. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” 76/05, 100/07, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15) и члана 175. тачка 2. и 6. Закона о раду („Службени гласник РС” 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/15), наставник односно сарадник губи звање које је имао до момента неизбора односно престанка радног односа.

3. НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ

Члан 156.

Стручне, административне, техничке и помоћне послове који укључују правне, кадровске и опште послове, финансијске и рачуноводствене послове, послове везане за студентска и наставна питања, послове информационо-комуникационе подршке, послове везане за међународну сарадњу, послове везане за односе с јавношћу, библиотечке и издавачке послове и друге послове на Факултету обављају запослени који испуњавају услове утврђене општим актом о систематизацији.

Пријем у радни однос лица из става 1. овог члана може се спровести под условом да је радно место предвиђено општим актом о систематизацији и ако су обезбеђена средства за његово финансирање.

X ЕВИДЕНЦИЈА, БАЗА ПОДАТАКА, ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Евиденција

Члан 157.

Факултет води евиденцију у складу са Законом.

Факултет води:

1. матичну књигу студената;
2. евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома;
3. евиденцију о признатим страним високошколским исправама; и
4. записник о полагању испита.

Матична књига студената трајно се чува.

Садржај и начин вођења евиденције прописује министар.

Евиденција из става 1. овог члана води се по јединственом методолошком принципу, уношењем података у књиге, обрасце, средства за аутоматску обраду података и друга средства за вођење евиденције.

На Факултету се формира јединствен информациони систем ради вођења евиденције.

Евиденција која се односи на лица води се уз пуно уважавање њихове приватности и може се објављивати само у сврхе прописане Законом и општим актом Факултета.

Заштита и коришћење података из евиденције врши се у складу са Законом и општим актима Факултета.

База података и информациони систем

Члан 158.

Факултет има информациони систем и води базу података.

База података представља скуп евиденција из члана 157., које Факултет води у електронском облику.

Евиденције које води Факултет представљају скуп података о Факултету, студентима, родитељима (издржаваоцима) и запосленима.

Ближи услови и начин успостављања информационог система, вођења, прикупљања, уноса, ажурирања и доступности података који се уносе у информациони систем уређују се општим актом у складу са Законом и актом министра.

Јавне исправе

Члан 159.

Факултет на основу података из евиденције издаје јавне исправе, у складу са Законом и овим Статутом.

Јавне исправе у смислу става 1. овог члана јесу: студентска књижица (индекс), диплома о стеченом високом образовању и додатак дипломе, уверење о савладаном делу студијског програма.

Садржај обрасца јавне исправе прописује министар.

Диплома и додатак дипломи издају се и на енглеском језику.

Диплома се оверава сувим жигом Универзитета.

Додатак дипломи обавезно се издаје уз диплому.

Диплому и додатак дипломи потписује ректор Универзитета и декан Факултета.

XI ФИНАНСИРАЊЕ И ИМОВИНА ФАКУЛТЕТА

Извори финансирања Факултета

Члан 160.

Факултет стиче средства за обављање делатности из следећих извора:

1. средстава које обезбеђује оснивач;
2. школарине;
3. средстава за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
4. пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
5. прихода од продаје књига, монографија, брошура и других публикација;
6. накнада за комерцијалне и друге услуге;
7. оснивачких права и из уговора са трећим лицима;
8. донација, спонзорстава, поклона, завештања;
9. других извора, у складу са Законом.

Средствима из става 1. овог члана Факултет самостално управља.

Подаци о износу средстава на годишњем нивоу из става 1. овог члана доступни су јавности на званичној интернет страници Факултета.

Средства која обезбеђује оснивач

Члан 161.

Оснивач обезбеђује средства Факултету за: материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање, плате запослених у складу са Законом и колективним уговором, опрему, библиотечки фонд, обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе, научно и стручно усавршавање запослених, подстицање развоја наставно-научног подмлатка, рад са даровитим студентима, међународну сарадњу, изворе информација и информационе системе, издавачку делатност, рад Студентског парламента и ваннаставну делатност студената, финансирање опреме и услова за студирање студената са хендикепом и друге намене у складу са Законом.

Располагање средствима оснивача

Члан 162.

Факултет стиче средства од оснивача за спровођење одобрених, односно акредитованих студијских програма.

Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се у складу са програмом рада, који доноси Савет Факултета, на предлог Већа.

Савет Факултета је одговоран надлежном министарству за наменско трошење буџетских средстава.

У обављању своје делатности средствима која обезбеђује оснивач, Факултет иступа у правном промету у своје име, а за рачун Универзитета.

Факултет доставља Универзитету, најмање једном годишње, податке о броју и структури запослених и утрошку буџетских средстава.

Сопствени приходи

Члан 163.

Средства која Факултет оствари, изузев средстава која обезбеђује оснивач, чине сопствена средства Факултета.

Извори за стицање сопственог прихода Факултета су:

1. школарине;
2. пружање услуга трећим лицима;
3. поклони, донације, спонзорства;
4. други извори стицања средстава.

Када Факултет располаже средствима из става 2. овог члана, у правном промету иступа у своје име и за свој рачун, у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Школарина

Члан 164.

Факултет стиче средства из школарине на основу одлуке о висини школарине за студенте који плаћају школарину.

Одлуку о висини школарине за студенте који плаћају школарину доноси Савет Факултета, на предлог Већа.

Критеријуми за утврђивање висине школарине утврђују се посебним општим актом Факултета, који доноси Веће.

Факултет утврђује висину школарине за наредну школску годину, за све студијске програме, пре расписивања конкурса за упис нових студената, по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

Школарина на Факултету обухвата трошкове студија за једну школску годину, односно за стицање 60 ЕСПБ бодова.

Школарина обухвата накнаде за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма.

Редовне услуге из претходног става овог члана утврђује Савет Факултета.

Мерила за утврђивање висине школарине и одлука о висини школарине доступни су јавности на званичној интернет страници Факултета.

Финансијски план

Члан 165.

Средства која оствари Факултет распоређују се финансијским планом Факултета.

Финансијски план доноси Савет Факултета на предлог Већа.

Финансијски план усваја се у року који утврди Савет Факултета.

Финансирање Студентског парламента

Члан 166.

Рад Студентског парламента финансира се из средстава која су из буџета Републике Србије одобрена Факултету за његово финансирање, и из других средстава у складу са одлуком Савета Факултета.

Потребан износ средстава из става 1. овог члана утврђује се на годишњем нивоу на основу финансијског плана Студентског парламента.

Усвојени финансијски план Студентски парламент доставља декану Факултета ради добијања сагласности, најкасније до 15. новембра текуће школске године.

Студентски парламент за прву годину рада доставља усвојени финансијски план месец дана по свом конституисању.

За наменско трошење средстава чији је износ утврђен према ставу 2. овог члана Студентски парламент одговара декану Факултета и дужан је да подноси извештај декану о начину и степену искоришћења одобрених средстава.

XII ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Члан 167.

Признавање стране високошколске исправе јесте поступак којим се имаоцу те исправе утврђује право на наставак образовања, односно на запошљавање.

Поступак признавања стране високошколске исправе спроводи се у складу са Законом.

Члан 168.

Признавање стране високошколске исправе ради наставка образовања у систему високог образовања (академско признавање) спроводи Универзитет, по претходно извршеном вредновању страног студијског програма, односно дела студијског програма.

Признавање стране високошколске исправе ради запошљавања (професионално признавање) спроводи надлежно Министарство преко Националног центра за признавање страних високошколских исправа (ЕНИЦ/НАРИЦ центра).

XIII ЈАВНОСТ РАДА И ПОСЛОВНА ТАЈНА

Јавност рада

Члан 169.

Рад Факултета је јаван.

Факултет је дужан да објективно и истинито обавештава јавност о обављању својих делатности.

Јавност се извештава путем средстава јавног информисања, издавањем посебних публикација, оглашавањем на интернет страници, на огласним таблама и слично.

Пословна тајна
Члан 170.

Факултет ће ускратити давање података који су пословна тајна.

Пословном тајном сматрају се подаци због чијег би саопштавања или давања на увид неовлашћеном лицу могле наступити штетне последице по интерес и углед Факултета.

Пословном тајном се сматрају подаци:

1. које декан прогласи пословном тајном;
2. који се односе на мере и начин поступања у ванредним околностима;
3. који се односе на одбрану;
4. које надлежна државна и универзитетска тела прогласе поверљивим;
5. које Факултет као пословну тајну сазна од других правних лица или предузетника;
6. који се односе на послове које Факултет обавља за потребе других правних лица или предузетника, ако су заштићени одговарајућим степеном тајности;
7. које садрже понуде за јавни конкурс, до објављивања резултата конкурса.

Подаци који представљају пословну тајну може другим особама саопштити декан или друго лице које он овласти, под условом да ти субјекти имају правни интерес.

Дужност чувања пословне тајне и исправа које представљају пословну тајну
Члан 171.

Запослени Факултета дужни су да чувају исправе и податке који су у складу са овим Статутом проглашени за пословну тајну.

Дужност чувања пословне тајне траје и по престанку радног односа запосленог на Факултету.

Повреда чувања пословне тајне представља повреду радне дисциплине.

XIV СТАТУТ И ДРУГА ОПШТА АКТА

Статут
Члан 172.

Статут је основни општи акт Факултета.

Статут и измене и допуне Статута доноси Савет, на предлог Већа.

Тумачење Статута даје Савет, на основу мишљења Статутарне комисије.

Нацрт Статута односно његове измене и допуне сачињава Статутарна комисија Факултета.

Поступак за доношење Статута, односно његове измене и допуне покрећу Веће, Савет или декан.

Сагласност на Статут Факултета даје Универзитет.

Члан 173.

Статутарна комисија из члана 172. овог Статута је стручно и саветодавно тело Савета, Већа и декана.

Статутарну комисију чине четири члана које бира Савет на предлог Већа и један члан кога бира Студентски парламент.

Мандат чланова Статутарне комисије траје три године, изузев мандата члана кога бира Студентски парламент, који траје годину дана.

Статутарна комисија:

1. сачињава нацрт Статута, односно његове измене и допуне;
2. прати примену Статута и општих аката Факултета;
3. упозорава декана, Веће и Савет о случајевима непридржавања Статута и других општих аката;
4. даје мишљење о усклађености општих аката Факултета са Статутом и по потреби учествује у изради нацрта тих аката;
5. даје мишљење о усклађености општих аката Факултета са Статутом и по потреби учествује у изради нацрта тих аката;

Статутарна комисија ради на седницама.

Секретар Факултета учествује у раду Статутарне комисије, без права одлучивања.

Друга општа акта

Члан 174.

Друга општа акта Факултета доноси Савет, Веће и декан, у складу са Законом, подзаконским актима, Статутом Универзитета и овим Статутом.

Општи акт којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа – Правилник о раду – доноси Савет Факултета

XV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 175.

До именовања представника оснивача у Савету од стране Владе Републике Србије траје мандат представника оснивача у Савету изабраних по одредбама Статута Факултета из 2002. године.

Број мандата органа пословођења

Члан 176.

Број мандата декана Факултета рачуна се тако што се не узимају у обзир избори обављени пре ступања на снагу Закона.

Студенти

Члан 177.

Студенти уписани на основне студије до 10. септембра 2005. године могу завршити ове студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2015/2016. године.

Студенти уписани на магистарске студије до 10. септембра 2005. године имају право да заврше студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија и да одбране магистарску тезу најкасније до краја школске 2015/2016. године.

Студенти уписани на докторске студије, односно кандидати који су пријавили докторску дисертацију до 10. септембра 2005. године, имају право да заврше студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, односно да стекну научни степен доктора наука, најкасније до краја школске 2015/2016. године.

Студенти из става 1. овог члана имају право да наставе започете студије по студијском програму који је донет у складу са одредбама Закона, на начин и по поступку утврђеним општим актом Факултета.

Члан 178.

Изузетно од одредаба члана 88. Закона, студент може да се у наредној школској години финансира из буџета ако у школској 2013/2014., односно 2014/2015. години оствари најмање 48 ЕСПБ бодова и рангира се у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета.

Рангирање студената из става 1. овог члана обухвата студенте уписане исте школске године на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним општим актом Универзитета односно Факултета.

Студенти уписани у прву годину основних академских студија школске 2006/07., 2007/08., 2008/09., и 2009/10. године задржавају право да се финансирају из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу самофинансирајућег студента.

Факултет, за студенте из става 3. овог члана, уређује одговарајући начин извођења наставе, односно полагања испита, у складу са Статутом Факултета.

СТИЦАЊЕ ДОКТОРАТА

Члан 179.

Лица која су стекла или стекну академски назив магистра наука према прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона, могу стећи научни назив доктора наука одбраном докторске дисертације према прописима и општим актима Факултета који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, а најкасније до краја школске 2015/2016. године.

Лица са звањем магистра наука која нису остварила право из става 1. овог члана могу се уписати на трећу годину докторских академских студија у одговарајућој области, у складу са законом и општим актом Факултета.

ПРАВО УПИСА НА СТУДИЈЕ ДРУГОГ СТЕПЕНА

Члан 180.

Право уписа на мастер академске студије имају и кандидати који су завршили основне студије по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона, под условима прописаним актом Факултета.

ПРИЗНАВАЊЕ ДЕЛА МАГИСТАРСКИХ СТУДИЈА НА ДОКТОРСКИМ, ОДНОСНО СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

Члан 181.

Општим актом Факултета може се предвидети да се део последипломских магистарских студија по одредбама Закона о универзитету признаје за део студијског програма докторских студија.

*Наставници и сарадници изабрани по прописима који су важили до дана ступања на снагу
Закона
Члан 182.*

Лице изабрано у звање наставника, односно сарадника по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона задржава одговарајуће знање и радни однос до истека времена на које је бирано.

Лице из става 1. овог члана изабрано у звање асистента има право на још један избор у то звање на период од три године, по одредбама Закона и Статута.

Лице из става 1. овог члана изабрано у звање асистента приправника има право на још један избор у то звање на период од три године, по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу Закона.

Ако је поновни избор у звање асистента, односно асистента приправника обављен у периоду од дана ступања на снагу Закона до дана почетка примене Статута, сматраће се да је у питању још један избор из става 2. и 3. овог члана.

*Право магистра наука на избор у звање асистента
Члан 183.*

Лице које има академски назив магистра наука, а које је бирано у звање асистента по прописима који су важили до ступања на снагу Закона (10. септембар 2005. године) и које је поново бирано у звање асистента у складу са чланом 122. Закона, не може бити и трећи пут бирано у звање асистента.

Лице које има академски назив магистра наука, а које је бирано у звање асистента након ступања на снагу Закона (после 10. септембра 2005. године) на основу прелазне одредбе овог Статута да у периоду до 9. септембра 2012. године у звање асистента може бити изабрано и лице које уместо статуса студента докторских студија има академски назив магистра наука и испуњава остале услове из члана 72. став 1. и 2. Закона и коме је продужен уговор о раду на период за још 3 године, не може бити и трећи пут бирано у звање асистента.

Лице које има академски назив магистра наука, а које је бирано два пута у звање асистента после ступања на снагу Закона (после 10. септембра 2005. године), не може бити поново бирано у звање асистента ни у случају да упише докторске студије.

Лицима из става 1., 2. и 3. овог члана не може бити продужен уговор о раду у складу са чланом 72. став 7. Закона.

Лице које је бирано два пута у звање асистента приправника не може бити бирано у звање асистента осим ако није студент докторских студија.

*Примена пречишћеног текста Статута
Члан 184.*

Пречишћени текст Статута примењује се од дана објављивања на огласној табли Факултета.

ОДРЕДБЕ СТАТУТА КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ

Члан 108.

Члан је престао да важи истеком времена, а гласио је:

„Посебна организациона јединица Факултета је центар за обуку – програм „PRISMA“.

Задатак Центра за обуку је да развија и реализује програм за преквалификацију припадника Војске Србије и Црне Горе у цивилне специјалности.

Рад Центра се у потпуности заснива на одредбама документа „Финансијске инструкције за пројекат преквалификације у Србији и Црној Гори“, потписаним 9. јула 2004. године од стране представника Министарства одбране Србије и Црне Горе, Министарства одбране Уједињеног Краљевства и ФОН-а.

Центар за обуку има посебан подрачун.

Центром руководи директор кога из редова наставника именује декан Факултета, уз сагласност Министарства одбране Србије.

Центар је привременог карактера и временски ограничен до 9. септембра 2009. године, док траје програм „PRISMA“.

Члан 166.

Члан је престао да важи истеком времена, а гласио је:

„Мандат Савета, изабраног по одредбама Статута Факултета из 2002. године, траје до избора и конституисања Савета, у складу са Законом и одредбама Статута.

Декан и продекани изабрани за школске године 2004/2005. и 2005/2006. и студент продекан изабран за школску 2005/2006. годину обављају своје дужности до избора декана и продекана, у складу са Законом и са одредбама Статута.

Комисије Савета и Већа Факултета, образоване по одредбама Статута Факултета из 2002. године, обављају своје функције до образовања комисија по одредбама Статута.

Општи акти и одлуке органа и комисија из става 3. овог члана остају на снази по ступању на снагу Статута, уколико нису у супротности са одредбама Статута и Закона.“

Члан 167.

Члан је престао да важи истеком времена, осим става 2, а гласио је:

„Конституисање Савета и Већа и избор декана и продекана по Закону и Статуту извршиће се у року од 3 месеца од дана доношења Одлуке о реорганизацији Универзитета. У састав Научно-наставног и Изборног већа улазе и сарадници у звању асистента приправника, који су у радном односу на Факултету са најмање 70% радног времена.

До избора студентских представника у Савету и Већу од стране Студентског парламента Факултета, траје мандат студентских представника у тим органима изабраних по одредбама Статута Факултета из 2002. године.

Новоизабрани декан и продекани ступају на дужност наредног дана по извршеном избору у поступку из става 1. овог члана.

Мандат првог декана и продекана који су изабрани у складу са Законом и Статутом траје до 30. септембра 2009. године.“

Члан 168.

Члан је престао да важи истеком времена, а гласио је:

„Први поступак избора за Студентски парламент Факултета по Закону и Статуту спроводи комисија од три члана, од којих су два студенти, а један наставник, коју именује декан у року од осам дана од дана почетка примене Статута.

Комисија из става 1. овог члана утврђује поступак избора и у року од 70 дана од дана почетка примене Статута спроводи изборе за Студентски парламент Факултета.“

Председник Савета

Проф. др Милан Мартић

Садржај

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	1
Предмет уређивања.....	1
Назив, седиште и статус Факултета	1
Статус Факултета.....	1
Делатност Факултета.....	2
Повезивање високог образовања, науке и праксе.....	3
Заступање Факултета.....	4
Обележја Факултета	4
Печати.....	4
Употреба и чување печата	4
Штамбиљ	5
Употреба назива, грба и заставе Универзитета.....	5
Дан Факултета.....	5
Чланови академске заједнице и академске слободе	5
Аутономија Факултета	5
II ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА	6
1. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈЕДИНИЦА НАСТАВНО-НАУЧНЕ ДЕЛАТНОСТИ.....	6
Делокруг	6
Наставно-научне јединице	7
2. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈЕДИНИЦА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ	11
И ИНОВАТИВНЕ ДЕЛАТНОСТИ	11
Делокруг	11
3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈЕДИНИЦА ЗАЈЕДНИЧКИХ ПОСЛОВА.....	12
III ОРГАНИ ФАКУЛТЕТА	13
1. ОРГАН ПОСЛОВОЂЕЊА.....	13
Декан.....	13
Надлежности декана	13
Услови за избор и мандат декана	14
Покретање поступка и изборне радње.....	14
Евидентирање кандидата	14
Утврђивање предлога кандидата.....	15
Избор декана	15
2. ОРГАН УПРАВЉАЊА.....	17
Савет Факултета.....	17
Састав и мандат.....	17
Избор чланова Савета из реда представника Факултета.....	18
Конституисање.....	19
Надлежност.....	19
3. СТРУЧНИ ОРГАНИ.....	20
Наставно-научно веће Факултета (Веће).....	20
Делокруг Већа	21
Рад Већа	22
Изборно веће Факултета	23

Веће студијских програма.....	24
4. СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ ФАКУЛТЕТА	28
Састав и избор Студентског парламента.....	28
Надлежност Студентског парламента.....	28
IV СТУДЕНТИ	29
Појам и статус студента	29
Гостујући студент	29
Студент који остварује део студијског програма на другој високошколској установи у саставу Универзитета	29
Статус буџетског студента.....	29
Статус самофинансирајућег студента.....	30
Страни држављанин	30
Језик студија.....	30
Врсте и нивои студија на Факултету	31
Услови за упис на основне академске студије	31
Посебни случајеви уписа на студијски програм.....	31
Услови за упис на мастер академске студије	32
Услови за упис на специјалистичке струковне студије	32
Услови за упис на специјалистичке академске студије	33
Услови за упис на докторске студије.....	33
Права и обавезе студената	34
Упознавање студената са правима и обавезама	34
Право на жалбу	34
Демонстратори	34
Мировање права и обавеза	35
Правила студија	35
Престанак статуса студента	35
V СТУДИЈЕ	37
Школска година	37
Студијски програм.....	37
План извођења наставе.....	38
Обим студија	39
Студирање на даљину.....	39
Оцењивање	40
Испитни рокови и начин полагања испита.....	40
Последице неположеног испита	41
Приговор на оцену	41
Упис на вишу годину студија	42
Завршни рад и дисертација	42
Студенти са посебним потребама	43
Стручни, академски и научни називи	43
Диплома и додатак дипломе	43
Оглашавање ништавим.....	43
Дисциплинска одговорност студента.....	44

Накнада штете студената	44
Поступак за утврђивање штете.....	44
Висина штете.....	44
VI ОБРАЗОВАЊЕ ТОКОМ ЧИТАВОГ ЖИВОТА.....	45
Полазници програма.....	45
VII НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД.....	45
Научноистраживачки рад.....	45
Право на научноистраживачки рад	45
VIII ПРАЋЕЊЕ И КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА, НАСТАВЕ И УСЛОВА РАДА	46
Самовредновање и оцена квалитета.....	46
Тело за спровођење оцене контроле квалитета.....	46
Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета	46
Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе.....	47
IX ОСОБЉЕ ФАКУЛТЕТА.....	47
1. ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ.....	47
Наставно и ненаставно особље.....	47
Права и обавезе запослених.....	48
Политика запошљавања	48
Кодекс професионалне етике.....	48
2. НАСТАВНО ОСОБЉЕ.....	48
Наставници	48
Истраживачи.....	48
Сарадници.....	49
Општи предуслов у погледу неосуђиваности за инфамна кривична дела	49
Услови за избор у звања наставника.....	49
Доцент.....	49
Ванредни професор.....	49
Редовни професор.....	50
Наставник страног језика	50
Елементи за вредновање приликом избора	50
Услови за избор сарадника	51
Асистент	51
Сарадник у настави.....	51
Сарадник ван радног односа.....	51
Услови за избор истраживача.....	52
Поступак избора у звање и заснивање радног односа.....	52
Преузимање	54
Права и обавезе наставника и сарадника.....	54
Мировање радног односа и изборног периода.....	55
Плаћено одсуство.....	55
Обавеза обезбеђења несметаног извођења наставе	55
Гостујући професор	55
Професор по позиву.....	55
Професор emeritus.....	56

Истраживач.....	56
Радно ангажовање изван Факултета и спречавање сукоба интереса.....	56
Престанак радног односа због пензионисања.....	57
Престанак радног односа због неизбора у звање и губитак звања.....	57
3. НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ	58
X ЕВИДЕНЦИЈА, БАЗА ПОДАТАКА, ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ.....	58
Евиденција.....	58
База података и информациони систем	58
Јавне исправе.....	59
XI ФИНАНСИРАЊЕ И ИМОВИНА ФАКУЛТЕТА.....	59
Извори финансирања Факултета	59
Средства која обезбеђује оснивач	59
Располагање средствима оснивача.....	60
Сопствени приходи.....	60
Школарина.....	60
Финансијски план	61
Финансирање Студентског парламента.....	61
XII ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА И ВРЕДНОВАЊЕ СТРАНИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА	61
XIII ЈАВНОСТ РАДА И ПОСЛОВНА ТАЈНА	61
Јавност рада.....	61
Пословна тајна	62
Дужност чувања пословне тајне и исправа које представљају пословну тајну.....	62
XIV СТАТУТ И ДРУГА ОПШТА АКТА	62
Статут.....	62
Друга општа акта	63
XV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	63
Број мандата органа пословођења.....	63
Студенти	63
Стицање доктората	64
Право уписа на студије другог степена	64
Признавање дела магистарских студија на докторским, односно специјалистичким академским студијама	64
Наставници и сарадници изабрани по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона.....	65
Право магистра наука на избор у звање асистента.....	65
Примена пречишћеног текста Статута	65